

Nya Åland

30 JANUARI 2009 NR 24 PRIS 1,20 €

Tom Cruise i en fantastisk historia

NÖJE. Det går inte att komma ifrån att det är en fantastisk historia och att den berättas flyhänt. Det skriver Nyans recensent om Valkyria, som går upp på bio Savoy ikväll samtidigt som den har premiär i Sverige. Tom Cruise spelar huvudrollen som attentatsmannen **Claus von Stauffenberg** och det handlar ju om den verkliga kuppen mot **Adolf Hitler**.

SIDAN 13

PAF-KONFLIKTEN

”Andra spelbolag bryter lika mycket mot lagen”

Därför bara Paf som prickas av åklagaren

NYHETER. Varför får Ladbrokes och andra spelbolag från Storbritannien och Malta ha finländska spelare som kunder när det är förbjudet för Paf?

Den frågan ställs i kölvattnet efter statsåklagare **Christer Lundströms** beslut i onsdags att i praktiken förbjuda Paf att ha kvar sin finska spelsajt. Att Paf har spelare i Finland

strider enligt honom mot rikets lotterilag.

–Det är lika olagligt att Ladbrokes och andra har finländska kunder som att Paf har det. Men vi har inte haft möjlighet att göra någon åtalsprövning mot dem eftersom personerna inte rent fysiskt gått att nå, svarar statsåklagaren.

I går träffades landskapsregeringen och Paf för överläggningar. Paf har nu en månad på sig

att analysera statsåklagarens beslut och presentera analysen för landskapsregeringen.

–Som tillsynsmyndighet gör vi sedan vår bedömning utifrån Paf:s svar, säger lantrådet **Viveka Eriksson** (lib).

Att Paf är viktigt för Åland framgår av den lista med stödmottagare 2009 som Nya Åland publicerar i dag.

SIDAN 3

Olyckan i Saltvik.

Foto: JONAS EDSVIK

Singelolyckor på två ställen

NYHETER. Två singelolyckor inträffade igår.

I Saltvik Laby tidigt på morgonen, där bilen blev kraftigt ramponerad, på Godbyvägen i Jomala på eftermiddagen.

SIDAN 5

Dubbelpremiär i Ligacupen

SPORT. Både Åland United och IFK Mariehamn spelar i kväll sina första matcher i årets Ligacup. För ÅU väntar FC United i Eckerohallen och då får alla lagets nyförvärv för första gången chans att visa upp sig för hemmapubliken.

För IFK Mariehamn blir det match på konstgräsplanen i Jomala om vädret tillåter. Laget de möter är TPS och för spelarna som IFK nu testar kan det vara sista chansen att visa upp sig.

SIDAN 16

Emma Svensson har släktband till Åland.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Siktet inställt mot Japan

NÖJE. Ålandsbördiga **Emma Svensson** är flöristen som drömmer om att bli rockstjärna.

Tillsammans med tre andra bandmedlemmar hemma i Ludvika i Sverige har hon bildat rockgruppen In Bloom och nu planerar de en sommarturné i Japan.

SIDAN 12

Lyxig stugsemester. Havsviddens lyckades sälja alla sina nybyggda stugor till det önskade priset 360.000 euro per stuga. Stugorna är ritade av den kände svenske arkitekten Tomas Sandell.

Foto: JONAS EDSVIK

Lyxstugor i Geta populära köp

REPORTAGE. Havsviddens satsning på stugor till försäljning slog väl ut. Alla tolv stugor är sålda och anläggningen utökades med 48 bäddplatser. Fler arbetsplatser och mer skatteintäkter för Geta – en del nya stugägare har för avsikt att

skriva sig i kommunen – är en positiv effekt av stugförsäljningen anser vd **Mikael Kraft**.

En av stugorna köptes av **Jonas Frick** från Arlanda i Sverige. Hans familj sökte ett sommarställe.

–Göteborg var för långt bort och Gotland var för dyrt.

Stugan i Geta, för 360.000 euro, var precis vad familjen ville ha.

SIDORNA 4-5

8

kultur

Yngve Påvall tecknar ned östergetska ord och uttryck. Nyan har träffat honom.

22

krönika

”Men enligt nya källor så idkade Obamas farfar månggifte.”

KRÖNIKÖREN EIVOR LINDSTRÖM.

24

folk

Dagens ålänning **Johannes Danielsson** ska till Sverige på sportlovet.

åland 24 ikväll

Rakt på med **Nina Fellman**. Gäst i studion är lagtingets vice talman **Gunnar Jansson**.

ÅRETS **STORA** BOKREA
STARTAR TORSDAG 5/2 KL. 07.00

Se vidare
annons 2/2

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14 | Tel. 19 745 | Fax 19 744

Annika Kullman
Epost: annika.kullman@nyan.ax
Telefon: 528 455

Landskapsregeringen skippar vichyvattnet

Och begär närproducerat till matbordet

Den offentliga sektorn är en storkonsument av flaskvatten. Men för landskapsregeringen är det kranvatten som gäller från februari.

– Alla kan bidra i det lilla till en bättre utveckling, säger lantrådet Viveka Eriksson (lib)

Det var under onsdagens presskaffe som landskapsregeringen passade på att berätta om de senaste insatserna inom hållbar utveckling. Efter uppräknningen av olika sorters understöd till företag och organisationer var det två konkreta åtgärder som stack ut.

Den ena gäller vattnet. – Vi kommer att sluta dricka vichyvatten, som vi haft mycket av på våra möten, berättar Viveka Eriksson.

Den andra rör representationen.

– Vi kommer att ställa önskemål till restaurangerna att det ska vara närproducerade råvaror och gärna ekologiskt.

Ger tips

Under hösten utbildades 240 anställda i hållbarhetstanken.

– Vi såg tidigt att det här ska genomsyra förvaltningen måste

Fakta/Hållbar utveckling

■ Ekologisk hållbarhet handlar om att långsiktigt bevara jordens, vattens och ekosystemens förmåga att producera.

■ Social hållbarhet går ut på att bygga ett stabilt samhälle där människans behov uppfylls på lång sikt.

■ Ekonomisk hållbarhet är att långsiktigt hushålla med materiella och mänskliga resurser.

Källa:

Landskapsregeringen

alla få en grundläggande kompetens, berättar hållbarhetsutredare Hans Dahlin.

Miljöminister Katrin Sjögren (lib) menar att det är ett brett arbetsområde.

– Från att fundera på hur landskapsregeringen kan göra en grön upphandling till att man släcker lamporna och kopierar på båda sidorna.

Vardagstips

Men också de åländska hushållen ska få lära sig mer om hållbar utveckling genom en broschyr som skickas ut i vår.

– Vi kommer att ha med konkreta tips för enskilda människor hur man kan handla i vardagen, sammanfattar Viveka Eriksson.

Hans Dahlin berättar att visionen är att Åland år 2020 ska

Slutbuteljerat. Landskapsregeringen skippar vatten på flaska från februari. Vid representation kommer man dessutom att begära närproducerade råvaror. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

vara ett samhälle där medvetna medborgare gör hållbara val.

– Det här ska vara ett mantra för hållbar utveckling på förvaltningen.

Den 24 februari kommer landskapsregeringen att presen-

tera sin hållbarhetsredovisning.

– Landskapet Åland är perspektivet, inte bara miljömässigt utan också socialt och ekonomiskt, enligt Hans Dahlin.

Han säger att det börjar bli vedertaget att redovisa hållbar-

hetsprestanda på det här sättet.

– Framförallt i näringslivet.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

■ Flaskvatten är mer än tusen gånger dyrare än kranvatten.

■ Ur miljösynpunkt är kranvatten ett klart överlägset alternativ i förhållande till vatten på flaska.

Källa: Kungliga skogs- och lantbruksakademien

Vinnare med

2 st danspass till

Lions dansgala

med bl.a. Sten & Stanley
i Ålands danspalats
Arkipelag lördag 7 februari

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

GRATTIS!

Danspassen finns att hämta på Nya Åland i Dalbo, Uppgårdsvägen 6, i Mariehamn

Nya Åland

Vinnare med

1 st jazzpass till

MARIEHAMN WINTER JAZZ 2009

fredag 6 februari
kl 19.00, Stadsbiblioteket

nord jazz
www.winterjazz.ax

VINNARE:

Granberg Liselott, Mariehamn
Lundgren Anneli, Mariehamn
Stenwall Marie-Susanne, Mariehamn
Eriksson Lars, Mariehamn
Dahl Hagar, Sund
Danielsson Robert, Mariehamn

GRATTIS!

Jazzpassen finns att hämta på Nya Åland i Dalbo, Uppgårdsv. 6, i Mariehamn

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland

PAF-KONFLIKTEN

Fakta/
Så fördelas
Paf-medlen

I årets budget finns 20 miljoner att fördela ur penningautomatmedlen.

I de olika budgetmomenten finns följande summor till den så kallade tredje sektorn:

■ Understöd för social verksamhet 2.226.000 euro.

■ Miljöverksamhet 500.000 euro.

■ Ungdomsarbete 225.000 euro.

■ Idrott 1.147.000 euro.

■ Lån till ungdomsorganisationer och -föreningar 15.000 euro.

■ Verksamhetsunderstöd till föreningar och organisationer samt projektmedel och stipendier 705.000 euro.

■ Övriga föreningar och organisationer 1.000.000 euro.

Utöver detta finns följande moment:

■ Evenemangsbidrag 100.000 euro.

■ Ålands ungdomsråd 38.000 euro.

■ Understöd för idrotts- och sportanläggningar 70.000 euro.

■ Öspelen på Åland 2009 335.000 euro.

■ Understöd till barken Pommern 35.000 euro.

■ Understöd till Alandia Strings 50.000 euro.

■ Understöd till Bild- och form skolan 48.000 euro.

■ Understöd för museal verksamhet 402.000 euro.

■ Projektbidrag 7.604.000 euro, av vilka 3.450.000 euro till Alandia Kultur och Kongress.

■ Lån, som förmedlas av kommunen, 3.000.000 euro.

■ Utbyggnad av sjöfartsmuseet 2.500.000 euro.

Pommern får Paf-pengar.

Alandia Strings får Paf-pengar.

Öspelen får Paf-pengar.

Landskapsregeringen och Paf i samtal i går

”Vi beslutar efter Paf:s analys”

Inom en månad ska Paf:s analys av statsåklagarens beslut vara klar och presenterad för landskapsregeringen.

– Som tillsynsmyndighet gör vi sedan vår bedömning utifrån det svar vi får.

Det sa lantrådet **Viveka Eriksson** (lib) efter landskapsregeringens och Paf:s gemensamma överläggning i går.

– Vi fattade beslutet att efterhöra Paf:s bedömning.

I övrigt håller landskapsregeringen fast vid den strategi man arbetat intensivt med under hösten – att skapa olika politiska kontakter till Helsingfors.

– Fokus är inställt på riksdagen som nu har fått förslagen om ändring av rikets lotterilag. Vi har invändningar mot dem på flera punkter. Vi ska bli hörda i grundlagsutskottet där vi ska ge vår syn och försöka få till stånd ändringar.

Rikssamtal

Som förslaget till ny lotterilag i riket nu ser ut kan den få allvarliga konsekvenser för det åländska samhället, är bedömningen på Åland.

– Inrikesministeriet vill ha utökade befogenheter att stoppa spel som bedrivs av aktörer som inte har tillstånd enligt rikets lotterilag, och det kan riktas också mot Paf.

Hittills har landskapsregeringen diskuterat med flera ministrar, bland andra Ålandsminister **Astrid Thors**.

Samtal. Lantrådet Viveka Eriksson (till vänster) samtalar med fövaltningschef Arne Selander, Paf:s vd Lars Porko och tidigare ansvariga ministern Britt Lundberg. Hela landskapsregeringen deltog i överläggningen. Foto: MALIN SVEGEMO

– Vi ska också ha kontakt med statsminister **Matti Vanhanen**, säger lantrådet.

”Konstruktiv”

Hon tar inte ställning till statsåklagarens påstående om att

landskapsregeringen borde ha begärt tilläggsutredningar av Paf beträffande antalet spelare bosatta i riket.

– Jag kan inte svara för hur det var i den förra landskapsregeringen. I den här land-

skapsregeringen har vi haft en pågående dialog med Paf och har haft flera avstämningsmöten.

Paf:s vd **Lars Porko** tycker att diskussionen var konstruktiv.

– Sist och slutligen är det här en politisk fråga. Nu är järnet varmt, nu är det dags att smida.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Varför får Ladbrokes och Unibet göra det som Paf inte får?

”Alla spelbolag bryter mot rikets lotterilag”

Alla utländska spelbolag med finska spelsajter bryter lika mycket mot rikets lotterilag som Paf – men det finns ingen fysisk person som kan ställas till svars.

Det är förklaringen till att statsåklagare **Christer Lundström** hittills lyckats pricka bara Paf för det som han anser är lotteribrott.

Ladbrokes.com, Expect.com och Unibet.com är de tre bolag som han har synat i sina försök att få stopp på nätspelexverksamheten som riktar sig till finländska spelare.

I Finland råder spelmonopol, och den som har monopolen i riket är Veikkaus – på samma sätt som Paf har det på Åland – enligt inrikesministeriets och statsåklagarens tolkning.

De ”får” inte

I gårdagens Nya Åland sa Paf:s vd **Lars Porko** att Paf efter beslutet i onsdags är det enda spelbolaget i världen som inte får betjäna finländska kunder.

Christer Lundström kontrar:

Statsåklagare Christer Lundström.

– Det är inte sant. De andra ”får” inte heller betjäna finländska kunder. Också de bryter mot rikets lotterilag. Inget av dem har tillstånd för spel i Finland, men vi har inga möjligheter att ingripa.

I motsats till Paf är de utländska spelbolagens huvudmän inte fysiskt tillgängliga. Därför går det inte att få till stånd någon åtalsprövning.

– På inrikesministeriet är man förstås irriterad över det här och har försökt komma åt det, konstaterar Christer Lundström.

Slut på annonsering

Det man har fått slut på är annonseringen som huvudsakligen skett på nätet. På sistone har han inte fått någon ny anmälan.

Ladbrokes, ursprungligen brittiskt – de stora spelbolagen i Europa är baserade i främst Storbritannien och på Malta – bildade ett finskt bolag för ett par år sedan, Ladbrokes oy. Bolaget sökte speltillstånd hos regeringen som sa nej.

Ladbrokes överklagade beslutet till Högsta förvaltningsdomstolen som också sa nej – efter en analys av flera avgöranden i EG-domstolen kom Hfd år 2007 fram till att EG-rätten inte hindrade att lotterilagens stadgande om spelmonopol tillämpades.

15 mål i EG-domstolen

Just nu finns det femton pågående mål i EG-domstolen om nationella regleringar av spel och hur de stämmer överens med EG-rätten.

Reklam. Brittiska spelbolaget Ladbrokes marknadsför sig på finska, i Finland, på nätet – trots att inte heller det spelbolaget har tillstånd för spel i Finland. Men statsåklagare Christer Lundström har ingen fysisk person att ställa till svars.

Statsåklagarens tolkning är att den rättspraxis som utvecklats ger medlemsstaterna stort utrymme att bestämma mål och medel för sin politik och vad som behövs för att skydda spelarna.

De politiska målen uppges vara olika – metoderna varierar från totalförbud, monopol, oligopol och mer öppna licenssystem för spel. EG-rättens krav på nationell reglering är att den är ickediskriminerande, motiverad med hänsyn till allmänintresset, nödvändig och proportionerlig.

Hymlar inte

På Ladbrokes svenska hemsida www.ladbrokes.se hymlar man inte om målet. Där heter

det uttryckligen att Ladbrokes arbetar för att avskaffa det svenska spelmonopolet och att Ladbrokes spelare i genomsnitt får igen 92 procent av varje satsad krona mot bara 61 procent hos det samlade svenska spelutbudet

”Monopolet ger dig ett mindre utbud, sämre service och ett mycket sämre pris. Monopolets syfte är tydligt: att ta ut en moralskatt på spel. Ladbrokes skall bli en del av en konkurrensutsatt och reglerad svensk spelmarknad. Till dess får vi inte erbjuda spel på en svensk sajt”, heter det.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Smälter in. Målsättningen är att stugorna ska smälta in i omgivningen.

Uteplats. Runt stugan finns gott om plats att sola och äta ute.

Egen toa. Båda sovrummen har eget badrum.

Altan. Sovrummen har dörr ut till altanen.

Getastugor för 360.000 euro

Havsviddens stugor såldes utan prut för 360.000 euro. Köparna är från både riket och Sverige.

–Det positiva är att en del av dem tänker skriva sig i Geta, säger Havsviddens vd Mikael Kraft.

Tolv nya stugor kan Havsvidden i Geta locka med till årets säsong. Stugorna, ritade av den kände svenske arkitekten **Tomas Sandell**, bjuder på lyx.

Stugorna är sålda till privatpersoner för 360.000 euro styck, men får användas för uthyrning de perioder ägarna inte är på plats. Av köparna är tre från riket och resten från Sverige. De flesta är över 50 år och Havsviddens vd **Mikael Kraft** säger att det är "rätt mycket näringslivsfolk".

–Vi behövde flera bäddplatser, men hade inte råd att bygga så vi löste det på det här sättet, säger Kraft. Vi prutade inte på ett enda hus och alla såldes direkt.

Genom stugorna har man fått 48 extra bäddplatser. Men ägarna har ingen skyldighet att hyra ut.

Förbättringar

Överskottet från försäljningen används till att expandera. Som bäst är anläggningen stängd för vissa förbättringar.

–Vi spränger i hamnen, bygger ut matsalen och köket, renoverar alla hotellrum ytterligare och gör en allmän uppfräschning. Så här märks inte finanskrisen. Vi anställer också mer personal.

Mikael Kraft betonar att bygget av stugorna gynnar kommunen. Det ger arbetstillfällen

Bra för Geta. Havsviddens vd Mikael Kraft tror att satsningen på stugorna och verksamheten överlag ger högre skatteintäkter för Geta.

framförallt under högsäsong. Stugägarna bidrar också till kommunens skatteinkomster.

"Vår vision är att bli Nordens mest miljövänliga anläggning."

–Det positiva är att en del av dem tänker skriva sig i Geta.

Till hösten byggs ytterligare sju stugor som ska bli mer exklusiva.

–Det finns en kundgrupp som frågar efter det.

Vad är det exklusiva med dem?

–De är större, inredningen är mer påkostad och man har egen bastu.

Mikael Kraft anser att det är brist på exklusiva hotellbäddar framförallt vid stora evenemang.

–Om Alandica ska fyllas med gäster behövs det.

Svenska kronans svaga ställning är ett litet orosmoment men Kraft väntar och ser.

sin säkerhet har Havsvidden som första hotell i Finland blivit klassad som ett Safehotel.

–Åland är en säker plats, säger vd **Mikael Kraft**, och det är något som efterfrågas.

Man ämnar också svanemärka hotellet.

–Det gäller allt vi producerar, energiförbrukningen, kemika-

Många av stuggästerna har företag som kan generera konferensresor till Havsvidden. Och bopningsläget är bra inför öppnandet i slutet av mars.

Miljövänligt

Stugorna är byggda enligt miljöhänsyn.

–Vi har luftvärmväxlare, miljögodkända byggnadsmaterial och energisnåla lampor. Vi har eget vattenverk och vill ha ett vindkraftverk här på bergen. Vår vision är att bli Nordens mest miljövänliga anläggning, självförsörjande och energineutrala.

Man har också ett eget reningsverk för stugorna. I reningsverket, som är i storleken av en buss, följs de senaste rekommendationerna och det har den senaste tekniken. Det rena vattnet leds ut i havet och slaggprodukterna hämtas och körs bort.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Ljus och rymd. Stugorna är öppna och en fönstervägg bjuder in havet. Smakar det så kostar det. **STUVA**

Först i Finland med säkerhetscertifikat

En uppgradering när det gäller både säkerhet och miljövänlighet är några av årets nyheter på Havsvidden i Geta.

Havsvidden graderar upp sig inför säsongen. För att politiker och andra samhällstoppar ska kunna träffas utan risk för

lier, och byggnadsmaterial.

Man har även en ny hotellchef, **Zaida Fagerström**, som tidigare varit receptions- och bokningsansvarig. Åland 24: s före detta vd **Marika "Mysan" Sundqvist** ska arbeta med event, arrangemang, aktiviteter och försäljning.

NINA SMEDS

Närheten och priset avgjorde

En av stugorna vid Havsvidden köptes av **Jonas Frick** från Sverige. Han är aktiv inom det svenska näringslivet och för tillfället partner i **Acacia Partners**.

Acacia Partners är ett investmentbolag som arbetar

på att stifta en miljöteknikfond som satsar på bolag i Norden som kan miljöteknik.

Han har turistat på Åland vid flera tillfällen under de senaste 25 åren och har bekanta på Åland.

"Vi ska dit i helgen igen."

–Vi bor i Arlanda, barnen är utflugna och vi ville ha ett ställe där familjen kan samlas. Västkusten vid Göteborg var för långt borta och Gotland var för dyrt. Men av en

händelse såg jag att **Tomas Sandell**, som ritat husen vi tittade på på Gotland, hade ritat hus på Åland.

Jonas Frick åkte till Geta med sin fru och åländske bekant på midsommardagen. Naturen med klippor kändes rätt och man köpte en av stugorna.

Det har förts en diskussion på Åland om att utlänningar får köpa upp attraktiva tomter via aktiebolag. Hur ser du på saken?

–Jag har full förståelse för att Åland vill skydda sin miljö. Ni är inte ensamma om det. I Danmark finns områden där

Inredning. Havsvidden har hjälp till med inredningen, men för dem som hyr ut stugorna finns lösbara skåp för de allra mest personliga föremålen.

Öppen lösning. Kök och vardagsrum går ihop i ett stort öppet utrymme.

styck såldes direkt

stugorna såldes för 360.000 euro styck.

inte utlänningar får köpa attraktiva tomter.

Pröva något nytt

Jonas Frick har svårt att tro att alla stränder säljs till utlänningar och ser Havsviddens försäljning av stugor som att man vill pröva något nytt.

Vad är nyttan med försäljningen?

– Havsvidden är en bra konferensanläggning och jag sitter i en hel del styrelser och kan tänka mig att förlägga konferenser här. Och vi som köpt stugor hyr ut till konferensgäster. Mikael är väldigt mån om att anställa ålänningar

och det ger skatteintäkter.

Kan du tänka dig att skriva dig som boende i Geta?

– Jag är lite för ung för det. Jag har just fyllt 50 och har cirka 20 år kvar att arbeta.

Har ni tillbringat tid vid Havsvidden?

– Ja, vi har varit rätt mycket

faktiskt. Vi ska dit i helgen igen.

Har ni trevliga grannar?

– Ja, vi har ganska tät kontakt under byggandet. Det är blandat från Abo, Helsingfors och även från Göteborg.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

Rånmisstänkt erkände delvis

Den man i 20-30-årsåldern som sitter anhållen misstänkt för Rökka-rånet i måndags har gjort vissa medgivanden, berättar kommissarie Olof Lindqvist.

– Vi tror att vi håller på att knyta ihop säcken. Utredningen rullar på fram till fredag förmiddag när vi tar ställning till om mannen begärs häktad eller inte.

Brottet rubriceras som rån – i sig ett grovt brott – men maxstraffet för rån är sex månader och då måste det finnas särskilda förutsättningar för häktning. Det kan vara till exempel att utredningen

Den här lappen mötte besökarna vid Rökka-kiosken dagen efter rånet.

Foto: MALIN SVEGEMO

försvaras om den misstänkte släpps i väntan på rättegång eller om det handlar om en notorisk brottsling vars bana måste brytas.

Mannen är sedan tidigare känd för polisen. (ao)

Singelolycka i Saltvik Laby

Totalkvaddad. Bilen blev totalkvaddad men passagerarna klarade sig med lindriga skador. Foto: JONAS EDSVIK

En personbil fick sladd i det hala väglaget i Saltvik Laby igår. Passagerarna kunde själva ta sig ur bilen.

Larmet kom fyra minuter över åtta igår morse att en singelolycka inträffat i Saltvik Laby. En personbil hade fått sladd och hamnat i diket.

– Väglaget var halt vid olyckstillfället, säger brand-

chef Jan Johansson, som ledde räddningsarbetet.

I bilen fanns två personer och trots att bilen fick omfattande skador kunde båda ta sig ur bilen för egen maskin. En person fördes till sjukhuset. Där meddelar man att personen är lindrigt skadad och intagen för observation.

Västra Saltviks frivilliga brandkår deltog i räddningsarbetet. (ns)

Bil i diket på Godbyvägen

En singelolycka inträffade vid 15-tiden i går på eftermiddagen på Godbyvägen i Jomala i närheten av avtaget till Kantarellen-rondellen.

Bilens förare skadades inte och även bilen klarade sig med bara mindre materiella skador. Det var mycket halt på olycksplatsen.

Det blev långa köer medan

Foto: MALIN SVEGEMO

bilen bärgades. (tt-s)

Fortsatt 70 i Hulta Sund

Hastighetsbegränsningen på 70 kilometer i timmen gäller även fortsättningsvis i Hulta by i Sund. Landskapsregeringen har avslagit en anhållan från Yvonne Mattsson med flera om sänkning av hastighetsbegränsningen till 50 kilometer i timmen.

Motiveringen är att förhållandena inte har ändrats väsentligt efter det att inventeringen av hastighetsbegränsningar blev klar i november 2004. (ak)

Har anmält kränkningar

En person har fått kränkande telefonsamtal och brev på posten med kränkande innehåll under perioden 17 december till 21 januari. Detta är polisanmält och be-tecknas som ärekränkning. (ab)

En cykel, röd av dammodell, har tagits från Norragatan i Mariehamn den 20 eller 21 januari. Händelsen är polisanmäld.

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

GUNNEL, GUNILLA

Dop

Noel Alf Gerhard Karlsson döptes den 9 november 2008 i hemmet i Lumparland. Föräldrar är Diana Margareta och Stefan Gerhard Karlsson. Dopet förrättades av prost Göran Hellberg.

Gratulerar 80 år

EDIT GRÖNLUND

Namn: Edit Anita Grönlund, född Ivars.

Född: den 4 februari 1929 i Kristinestad, kom till Åland 1946.

Bor: i Hammarland Kattby. Yrke: pensionerad affärsbiträde.

Intressen: allt mellan himmel och jord, föreningsliv, handarbete och mycket mer.

Familj: man Vensel, sonen Ragnvald med familj. Tre barnbarn, två barnbarnsbarn.

Födelsedagen: firas i enkelhet i hemmet.

– Den som vill komma bjuder jag på en kopp kaffe med dopp, hälsar jubilaren.

Döda

CARINA NYSTRÖM

Den 13 januari avled Carina Cecilia Louise Nyström från Godby. Hon var född den 6 januari 1980 i Korpo och sambo med Christian "Borgå" Sveholm och styvmamma till Sharie, 11 år.

Carina Nyström kom till Åland 1999 för att studera vid Ålands hotell- och restaurangskola. Hon arbetade sedan på hotell Arkipelag, mestadels som servitör, men också i receptionen.

Hon vidareutbildade sig till socionom vid Högskolan Sydväst, men hann inte avsluta studierna. Sista tiden arbetade hon vid Godby hotell.

På fritiden tyckte hon om att motionssimma, gå ut med hunden och umgås med de många vännerna. Hon var känd som en positiv och alltid glad person.

Närmast sörjande är sambon Christian "Borgå" Sveholm, styvdottern Sharie, mamma och pappa, syskon och många vänner och bekanta.

Hallå där...

Hallå där Nina Smeds och Patrik Dahlblom, nya på Nyans familjesida.

Hur känns det nu då?

– Jätteroligt, svarar Patrik, Jag har ju varit med förut och blev då upplärd av Maj-Len Lindholm. Jag lärde mig massor.

– Jag tror på att variera nyheterna med familjesidan. Det blir en roligt variation, svarar Nina.

Nina Smeds är Marjehamnstjejen som pluggat i Åbo och bott många år på Lappo. Hon började som reporter på Nya Åland i april i fjol.

Patrik Dahlblom är en Gölbykille som var med redan 1986. Han började med att vikarierade på familjesidan. Han är numera annars allmänreporter.

Vem av er känner mest ålänningar?

– Ja du Nina, räkna upp alla du känner, uppmanar Patrik. Kanske blir det ungefär lika många, fast jag tappade lite greppet om folk under mina många år i Stockholm.

– Men hallå, jag bodde på Lappo under samma tid. Men vi har ju båda två våra familjer här. Det är bra.

Vem av er är mest nyfiken på folk?

– Nina, säger Patrik.

Turas om på familjen. Nina Smeds och Patrik Dahlblom växlar månad/månad på Nya Ålands familjesida under ett år framåt. Foto: MALIN SVEGEMO

– Tja, det jag kan väl inte säga emot, påstår Nina.

– Men vi har nog olika stil, jag är i botten utbildad sociolog, berättar Patrik.

– Och jag historiker, som vill höra roliga historier...

Vad ser ni fram emot?

– När man jobbar på familjesidan får man komma ut och träffa människor som man

aldrig annars träffar. Det är spännande. Många läsare börjar med att läsa just familjesidan. Jag förstod inte vikten av denna kontakt med läsarna först, men min inställning ändrades fort, då 1986.

Nina säger sig alltid ha läst familjesidan.

– Det är ju med hjälp av den man kan hålla koll på vad

andra gör, när folk gifter sig och får barn. Nu kommer jag också att få träffa folk som är 60-plus, som jag inte har så mycket pejl på, så det ser jag fram emot.

Lycka till!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax

Många motioner till ungas kyrkodagar

■ Ungdomens kyrkodagar (UK) samlas på Lärkkulla i Karis i veckoslutet.

– I år har ungdomarna lämnat in dubbel tve ärenden jämfört med de senaste åren, säger Simon Lampenius, branschsekreterare för ungdomsarbetet vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Här några motioner:

■ Kantorsutbildningen ska breddas till att omfatta flera musikstilar än bara den klassiska.

■ Att församlingarna förbjuder tobaksrökning på sina lägergårdar.

■ Att den svenska bibelöver-

sättningar i kyrkan ska breddas så att också andra än den officiella översättningen Bibel2000 ska få användas i gudstjänsten.

■ Det finns också motioner om rätten att delta i UK, sångbok för unga och om kontakt mellan församlingarna och de som studerar till ett kyrkligt yrke.

■ Initiativ om söndagsöppet, lekmäns möjligheter att predika, ekumenik och församlingsvalet 2010 har också lämnats in.

Omkring 250 personer kommer att delta i kyrkodagarna som inleds på torsdag. Det rapporterar Kyrklig tidningstjänst. (ka-f)

Kom ihåg

■ Ahveniset: Hei! Suomenkielen lastenkerho 3-6 -vuotiaalle jatkuu lauaintaina 31.1 kello 12-14 St. Mårtensgårdenilla. Teemana on talvi ja "jäljet lumessa". Ilmoittautumiset Tertulle numeroon 0400324053.

Kevään seuraavat kerhokerrat ovat 28.2, 28.3 ja 25.4. Tervetuloa t: Terttu ja Johanna.

Barnklubben på finska, för 3-6-åringar, fortsätter lördag 31.1 kl 12-14 på St. Mårtensgården. Temat är vinter och spår i snön. Anmälningar till Terttu, tel. 0400324053. Vårens nästa klubbkvällar är 28.2, 28.3 och 25.4. Välkomna önskar Terttu och Johanna.

Fotoklubben Obscura:

Besök ÖKK:s utställningen i klubblokalen, detta är sista veckan, öppet tisd-fred kl 18-20. Välkommen på vernissage till Obscuras "årsutställning" på Ålands museum tisdag 3.2 kl 18-20.OBS datum. Kom med på Anders Geidemarks seminarier onsdag 4.2 kl 19.

■ Fri Från Narkotika: Kansliet, Skillnadsgatan 21, öppet för allmänheten torsdagar kl 19-20. Välkommen in!

■ Geta Marthaförening: Årsmöte onsdag 4.2 kl 19.00 hos Gunnel Sundberg i Labbnäs. Stadgeenliga förhandlingar. Nya och gamla medlemmar är välkomna!

■ Hälsofrämjandet på Åland: Matlagningskurs med GI-metoden 14.2 kl 12.00. Anmälningar till Rita Björklund, tel 0457 37 89 825.

■ Lumparlands marthaförening: Årsmöte 3.2 kl 19.00 hos Solveig på Skag. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ Mellersta Finströms marthaförening: Styrelsemöte söndag 1.2 kl 13.30 på Breidablick/Marthavrån.

■ Norra Ålands Pensionärer: Teaterresa till Chinateatern i

Stockholm 28.3. "The Producers" med bl.a. Claes Malmberg, Magnus Härenstam, Christine Meltzer m. fl. Anmälan senast 12.2 kl 15.00 till Sundqvist resor, Linda, tel 22570. MPF:are och Eckerö Pensionärsförenings medlemmar är välkomna att delta om lediga platser finns.

■ Pellas ladugårdsteater: Personer med eller utan tidigare erfarenhet av skådespel sökes till sommarens teaterföreställning på Pellas i Lemland. Kontakta Linda Adolfsson 040 734 8762 så får du veta mer.

■ Vårt Hjärta: Hjärtebarnsfamiljerna träffas den första tisdagen i månaden kl 18.30 i Handicampen, denna gång 3.2 och diskuterar, planerar och umgås. Välkommen också nya familjer med hjärtebarn!

■ Zhineng qigong: Grundkurs i Zhineng qigong 14-15.3. För frågor och anmälan ring Sonja 17 889 eller Bitta 0457 342 1927.

■ Ålands flicklottor och soldatgossar: Januari månadsmöte flyttat till måndag 2.2 kl 13.00. Besök hos sjöbevakningen på Lotsberget (Gnisten). Samling vid porten.

■ Ålands synskadade: Nästa månadsträff är måndag 9.2 kl 18.00 på Ankaret, Johannebovägen 7, Mariehamn. Kaffeservering och musikprogram.

■ Ålands synskadade: Vi behöver flera intressanmälningar till Studiecirkel i punktläsning (kontakta Bern Löfman), Engelska med Medis (kontakta Mary Niemi) och Diskussionsgrupp med Folkhälsan (kontakta Börje Troberg).

■ Östra Saltviks marthaförening: Årsmöte onsdag 4.2 kl 19.00 hos Elisabeth Dahlen. Stadgeenliga förhandlingar. Alla hjärtligt välkomna!

TACK

Ett varmt tack till alla som på olika sätt hedrat minnet av vår käre

Klas Englund

samt till personalen vid Strömshärdens för omtänksam och god vård.

De anhöriga

Annonsera i den tidning du själv läser!

DÖDA

Vår kära

Carina Cecilia Louise Nyström

* 6.1.1980
† 13.1.2009

Vi planerade vår framtid tillsammans men ödet ville det ej så
Jag satt vid Din sida
med Din hand i min
när ögat slöts och Du måste gå
Jag längar redan efter Dig
fast Du nyss tog farväl av mig.
Jag vet att tiden kan bli lång
tills vi möts igen någongång

Älskade Carina,
vi Dig sakna.
Du som var för oss
så kär
Om vi somna
eller vakna
vår tanke alltid hos
Dig är

Mamma och Pappa

Älskad – Saknad

Conny, Jaana, Izabelle och Cassandra
Pehr och Pirjo-Liisa
Johan, Anne och Oliver
Stefan och Filippa
Annina och Mats

Jordfästningen äger rum i Korpo kyrka den 7.2.2009 kl. 13.00 i närvaro av de närmaste.

DÖDA

Elin Berit Sofia Koskinen

* 22.1.1981
† 14.1.2009

Din sol gick upp men
skymdes bort
Du var för god för livet
Fast Din levnad blev så kort
Du har oss mycket givit

Leo
Mamma

Stefan och Pia med familj
Glenn och Ni med familj

Många släktingar och vänner

Jordfästningen äger rum i Eckerö kyrka lördag 7.2 kl. 14.00. Istället för blommor kan en inbetalning göras till Leos utbildning 163035-157532

Skolmaten

Vecka 6, 2-6 februari
Godby

Måndag: Köttbullar, potatismos och brunsås.

Tisdag: Kycklinggryta, ris och sallad.

Onsdag: Finlax med grönsaker, säs och potatis.

Torsdag: Helstekt fläskfilé, potatisgratäng och svampsås.

Fredag: Köttsoffa, bröd och ost.

Kyrkby och Vikingaåsen

Måndag: Fiskfrestelse, sallad.

Tisdag: Dillkött, potatis, sallad.

Onsdag: Grillad kyckling, currysås, fullkornsriss, sallad.

Torsdag: Hamburgare med tillbehör.

Fredag: Gul ärtsoppa, mjukt bröd, pålägg.

Mariehamns stads grundskolor

Måndag: Currykött, ris.

Tisdag: Fiksbiiff, kallsås, potatis.

Onsdag: Köttgryta, potatis, lingonsylt.

Torsdag: Lasagne, Runebergstärta.

Fredag: Potatis- och löksoppa, ost, bröd.

Salladsbuffé alla dagar.

Ny på Åland

En pojke föddes i denna syskonskara den 25 januari klockan 18.36. Han var vid födseln 52 cm lång och vägde 3.690 gram. Hans syskon är från vänster Axel, Nikita, Harald och Julia. Mamma är Therese Öberg. Familjen bor i Mariehamn. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

En pojke föddes den 4 december 2008 klockan 15.32. Hans vikt var vid födseln 3.115 gram och längden var 49 cm. Storasyster är Susanna Westerholm, 6 år. Mamma heter Carita Westerholm och pappa är Dick Jakobsson. Familjen bor i Lemland Flaka. Foto: PRIVAT

Kyrkfolk valdes i norra skärgården

Återvald. Marjut Fagerlund fortsätter som ordförande i Ålands norra skärgårdsförsamling. Arkivfoto: NINA SMEDS

Som kyrkofullmäktiges ordförande i Ålands norra skärgårdsförsamling för år 2009 återvaldes **Marjut Fagerlund**. Till viceordförande återvaldes **Airi Pettersson**.

Till ordinarie ledamöter av kyrkorådet valdes **Ulf Pettersson**, **Birgitta Nynäs** (tid suppl.), **Karl-Erik Engblom** (ny), **Marianne Karlström**

(ny) och **Guy Österlund**. Som suppleanter valdes **Eivor Englund-Karlsson**, **Ringa-Maj Engblom**, **Anna Lindström** (ny), **Eivor Jansson** (ny) och **Göran Sandberg**.

Viceordförandes suppleant blev **Bjarne Törnroos**.

Till församlingens lekmannaekonom valdes **Sune Friman**. (ka-f)

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd

Baltic Excellent: Braviken 2.2, Hallstavik 3.2, Chatham 7.2, Braviken 12.2, Hallstavik 13.2.

Birka Exporter: Tananger 31.1, Esbjerg 1.2, Amsterdam 2.2, Esbjerg 4.2, Tananger/Haugesund 5.2, Bergen 6.2, Haugesund/Tananger 7.2, Esbjerg 8.2, Amsterdam 9.2.

Birka Transporter: Bremerhaven 31.1, Kotka 3.2, Helsingfors 4.2.

Birka Shipper: Bilbao 4.2, Antwerpen 7.2, Helsingfors 11.2, Kotka 12.2, Hangö 13.2.

Birka Carrier: Antwerpen 1.2, Helsingfors 4.2, Kotka 5.2, Hangö 6.2.

Bilbao 10.2, El Ferrol 12.2, Antwerpen 14.2.

Birka Express: Helsingfors 1.2, Hull 4.2, Amsterdam 5.2, Helsingfors 8.2, Nådendal 9.2.

Birka Trader: Hull 31.1, Helsingfors 3.2, Kotka 4.2, Hull 7.2, Helsingfors 10.2, Kotka 11.2.

Godby Shipping

Link Star: Dublin 22.1.

Midas: Gdynia 2.2, Kotka 4.2, Raumo 6.2, Gdynia 9.2.

Mimer: Raumo 3.2, Kotka 5.2, Amsterdam 9.2, Rouen 11.2, Raumo 17.2.

OBS! Det händer

FREDAG 30.1

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Yes Man. F-11/9. Filmen får två syjärnor av Nyans recensent.

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** Valkyria. F-13/11. Filmen får tre syjärnor av Nyans recensent.

FOTOKVÄLL

■ ■ ■ **Kökar skola kl 19.00.** "Vad visar bilden?" 2.000 Kökarbilder från 1970-talet. Fotokväll med Mikael Wahlberg och Pär Stolpe.

MUSIK

■ ■ ■ **Mariehamn S:t Görans kyrka kl 19.00.** Lärare från Musikhuset från Jakobstad och Ålands musikinstitut uppträder.

MUSIKTEATER

■ ■ ■ **Saltvik Högtomt kl 20.00.** Musikteatern Eko av Claes Andersson.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Strictly people.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Aki Rihilahti.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Ninja Dolls, rock-punk.

LÖRDAG 31.1

BARNAKTIVITET

■ ■ ■ **Godbyhallen kl 15.00.** Zillah & Totte.

BIO

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 18.00.** Yes Man. F-11/9. Filmen får två syjärnor av Nyans recensent.

■ ■ ■ **Bio Savoy kl 20.00.** Valkyria. F-13/11. Filmen får tre syjärnor av Nyans recensent.

DANS

■ ■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 22.00.** Sunrize.

■ ■ ■ **Hammarland Hammarbo kl 20.00.** Richards.

LOPPIS

■ ■ ■ **Emkarby gamla skola kl 12.00-16.00.** Loppis och atelje.

MUSIK

■ ■ ■ **Önningebymuseet kl 18.00.** I Fiorentini, musik från Italiens första musikalska guldålder. Sunniva Fagerlund, blockflöjter och Mats Lillhannus, sång och portativ orgel.

MUSIKTEATER

■ ■ ■ **Saltvik Högtomt kl 19.00.** Musikteatern Eko av Claes Andersson.

NÖJE

■ ■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Strictly people.

■ ■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Aki Rihilahti.

■ ■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** The Soul Project, åländskt 11-manna soulband.

ÖPPET HUS

■ ■ ■ **Finström Breidablick kl 12.00-16.00.** Öppet hus med aktiviteter och visning

På riktigt. Zillah & Totte kan man se i TV4 på söndagsmorgnarna. Och i Godbyhallen nu på lördag! Föreställningen innehåller prat, sång och trolleri.

av hembygds museet.

□ Kl 12.30. Elevgruppen i redskapsgymnastik uppträder.

□ Kl 13.00. Finströmstjerna Elna Jansson och Emelie Eriksson framför fiolmusik.

□ Kl 14.00. Kalle Lund spelar upp till dans i nya festsalen.

□ Kl 14.00-16.00. Visning av simulatorskytte i skyttepaviljongen.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ ■ **Galleri Fäktargubben, Storgatan 14.**

Broderat och knypplat av Sylvia Karlsson. Pågår till 31 januari.

Öppet måndag-fredag kl 12-17, lördag 10-14.

■ ■ ■ **Galleri Kakelhallen, Köpmansgatan 11.**

Bilder kring sex, erotik och pornografi av åländske fotografen Kenneth Bamberg. Pågår till 21 februari.

Öppet vardagar kl 10-17, torsdag 10-19, lördag 11-14.

■ ■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**

Akvareller och oljemålningar av naturmålaren Kenneth Rosenlund. Pågår till 31 januari.

Öppet tisdag-fredag kl 11-17, tisdagar även 18-20, lördagar 11-14.

■ ■ ■ **Mariehamnsgalleriet, Mariepark Västerhamn.**

Fotoutställningen "Det glömda Mariehamn" sammanställd av Cecilia Wickström.

"Miniatyrstaden - Mariehamn på 1920-talet". Husen är i skala 1:100.

Öppet lördagar kl 12-16, eller enligt överenskommelse, tel 531388.

■ ■ ■ **Medimar, Torggatan 10.**

"Piggelin", målningar av Ulf Lagerstam. Pågår till 30 januari. Öppet måndag-torsdag kl 8-16, fredag 8-14.

■ ■ ■ **Sjökvarteret Österhamn.**

Båt och skeppsbyggeri. Museum, hantverk, skuthamn. Öppet vardagar kl 9-11.

■ ■ ■ **Torget.** Den mobila utställningen Nattpä-

ron. Den handlar om berättadets fyra grundstenar; person, vilja, plats och problem. Pågår till 15 februari.

Öppet tis-tors kl 18-20, söndagar 1, 8 och 15 februari kl 16-18.

■ ■ ■ **Ålandstrafikens väntsal.**

Liten busshistorisk utställning samt busshistoriska tidningar från de nordiska länderna att bläddra i.

Öppet måndag-fredag kl 9-17.

■ ■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**

Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.

■ ■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**

"Alfons har landat". Träd in i Alfons värld på riktigt. Utställningen är producerad av Rum för barn, Kulturhuset i Stockholm, efter en idé av Gunilla Bergström och med scenografi av Tor Svae.

Pågår till 28 februari.

Torget. Solveig Klingbergs och Marie-Anna Karlssons samlingar av salt- och pepparkar och mjölk- och gräddkannor. Pågår till 15 februari.

Månadens föremål från 2008 visas alla i en utställning. Pågår till 15 mars.

Visuell förvirring. Konstnäremå HC Berg, Saara Ekström, Sandra Kantanen, Kim Simons-son uttrycker sig i foto-, metall- och plexiarbeten, video, x-rays och keramik. Utställningen öppnas av Pro Artibus vd Leif Jakobsson. Pågår till 17 mars.

Öppet tisdagar och torsdagar 10-20, onsdagar och fredagar 10-16, lördag-söndag kl 12-16. Måndagar stängt.

■ ■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.**

"Från stapelbädd till sjösättning - Konsten att bygga ett skepp". Pågår till 17 maj.

Öppet måndag-fredag 10-16, lördag-söndag 12-16.

FINSTRÖM

■ ■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).**

15 akvareller av Soile Hedenberg

(1935-2008). Pågår till 31 januari. Öppet måndag-torsdag kl 12-20.

FÖGLÖ

■ ■ ■ **Föglö bibliotek.**

"Titanic - åländska öden". Pågår till 28 februari.

Öppet måndagar kl 10-13 och kl 16-19, onsdagar 10-13 och torsdagar kl 18-21.

GETA

■ ■ ■ **Geta bibliotek.**

Alf Berglunds foton av väderkvarnar visas i Geta skola/bibliotek. Pågår till 28 februari.

Öppet tisdagar kl 12-15 och torsdagar kl 18-21.

KÖKAR

■ ■ ■ **Kökar biblioteket.**

Med anledning av Ålands folkdräkters 100-års jubileum finns Kökars folkdräkter utställda i Kökars kommunbibliotek under hösten och vintern. Dräkterna tillhör Kökars Hembygdsmuseum.

SUND

■ ■ ■ **Sunds bibliotek.**

Utställning till minnet av Valny Hedberg och familjedagvården har gjort en tavla med temat vatten.

Öppet måndag och torsdag kl 17.30-20.30, tisdag 10-16.

VÅRDÖ

■ ■ ■ **Strömsgården.**

Utställning av lappteknik och övrigt hantverk.

Lantbruk - Trädgård - Hästsport

INVENTERINGS-STÄNGT fredagen den 30 januari

Välkommen åter måndagen den 2 februari.

öppet: måndag-fredag kl. 8.00-17.00

MÖCKELÖVÄGEN 65 TEL 23 022

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

” Man kan inte skylla allt på kroppen eller själen. Säger kroppen och själen när de tröttnat på sin osämja.

CARIN STÅHLBERG i DN-kåseri

Mellan ansöles och ävja

Yngve Påvall samlar östergetska ord och uttryck

Det rymmer mycket mellan ansöles och ävja. Ansöles är det första ordet i Yngve Påvalls lista över östergetska ord och uttryck. Ävja är det – för tillfället – sista, nummer 426. I fjol gav han ut en liten tryckt skrift med sina ord men sedan dess har listan hunnit bli längre.

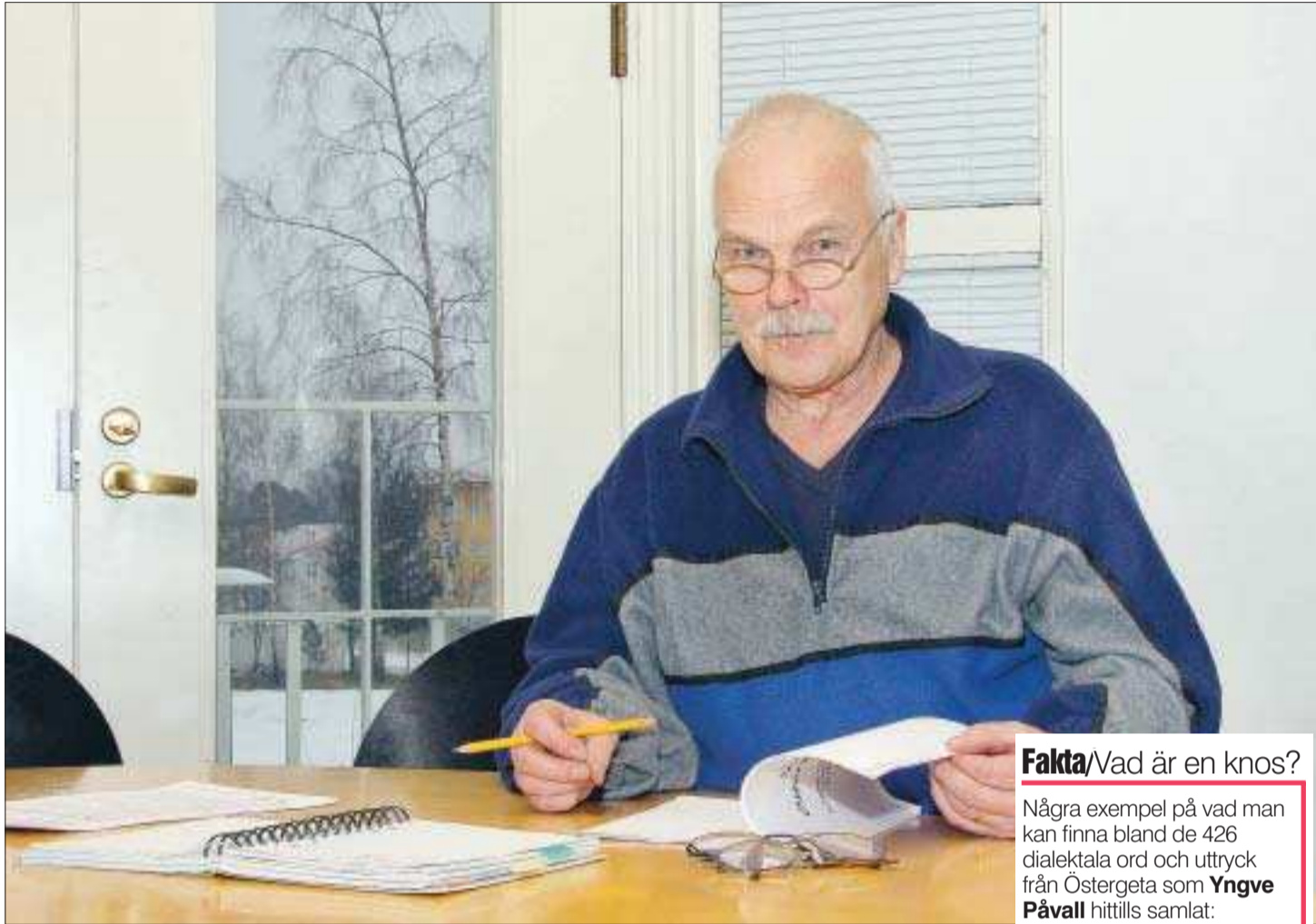
–Jag skriver ned sådant som jag kommer på på små lappar eller som textmeddelanden i telefonen. Ofta dyker något ord eller uttryck upp när jag är ute med hunden, säger Yngve Påvall.

När jag träffar honom för att prata om hans skrift är han noga med att genast från början påpeka att det han håller på med är helt ovetenskapligt, något som han bara sysslar med för att han tycker att det är intressant.

–Jag är fascinerad av språkvetenskap men jag överlåter åt dialektforskarna att göra de djupare tolkningarna.

Född i Geta

Yngve Påvall är född och upp vuxen i Geta. Sitt yrkesverkssamma liv har han dock tillbringat i Sverige där han också utbildade sig till mellanstadie lärare och talpedagog. Största delen av sin lärarbana ägnade han åt specialundervisning. Nu är han pensionär och återflyttad till Åland där han bor både i Mariehamn och i stugan i Östergeta Djupvik.

Dialektvårnare. Yngve Påvall samlar på gamla ord och uttryck från Östergeta och tycker att det är viktigt att hålla dialekterna vid liv.
Foto: MALIN SVEGEMO

Intresse för dialektala ord och uttryck har han haft länge. Han berättar att han genast klippte ut och sparade de första artiklarna i serien ”Åländska ord” av språkvetaren Ralf Svenblad som dök upp i Nyan.

Generös syn

Yngve Påvall vurmar överhuvudtaget för hembygdsarbete och hembygdsvetenskap och där finns också en nisch för de gamla språkliga uttrycken. Han ser dock på sin östergetska på ett generöst sätt och konstaterar att de flesta av de ord och uttryck som han samlat också finns i en eller annan variant på andra orter. Också utanför Åland. I bland annat Österbotten och Östergötland har han stött på dialekter med

liknande ord som i hans egen östergetska.

I inledningen till sin skrift antecknar han:

–Det här är säkert inte specifikt för Östergeta, men ändå östergetska i mina öron.

Han inbjuder också sina läsare att komma med kompletteringar, synpunkter och kommentarer.

Skiftningar

Att det finns skiftningar i dialekten och i de ord och uttryck som används fascinerar honom också.

–På äldre människor i Geta kan man fortfarande höra från vilken by de kommer, om de är från Östergeta, Västergeta, Olofsnäs eller Finnö.

Yngve Påvalls skrift, som

heter ”Lite östergetska”, har kunnat ges ut med hjälp av ett tryckbidrag från föreningen Konstsamfundet i riket. Man kan få tag på den hos Mattssons i Godby och till sommaren skall den också finnas på en del andra ställen där turister rör sig.

–Särskilt cykelturister har visat sig vara intresserade av lokalhistoria, säger Yngve.

Man kan också kontakta honom direkt, på telefon 49940, om man har synpunkter på hans ordlista eller vill diskutera dialekt överhuvudtaget.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Fakta/Vad är en knos?

Några exempel på vad man kan finna bland de 426 dialektala ord och uttryck från Östergeta som Yngve Påvall hittills samlat:

- Ansöles = bak och fram.
- Böckloger = klumpig, ovig.
- Dinnanått = ditåt, åt det hållet.
- Floomburk = girig person.
- Gnylta = gnata, tjata.
- Huggabadda = svårt.
- Isbjärna = sädesärla.
- Knos = tjock vedklabb.
- Ludra = jakt med kadaver som lockbete.
- Nunnan = nyss.
- Perra = lucka i skogen.
- Regnpita = spillkråka.
- Skrubbakanansikte = totemask.
- Soda = eldsvåda.
- Tjockandas = sucka, andas tungt.
- Uffrebacka = ned för backen.
- Väder i kappan = luft i däck.
- Ävja = sjögräs, tång på nät eller vid strand.

Kjell Ekström ger ut en ny bok

med akvareller. Det blir hans åttonde akvarellbok. Den första ”Blått, avlägset nära” kom år 2000. Den nya boken innehåller akvareller från den utställning som Ekström höll i gymet Träningsverket för ett år sedan, plus några nya akvareller. Bokens titel blir den samma som utställningens: ”Kroppspiration”. Den utges på Ekströms eget förlag.

–Utförandet blir i princip detsamma som de tidigare böckerna: 48 sidor, inbunden och med hårda pärmar, berättar han.

I boken ingår 36 akvareller från åren 2004-2008. De flesta är dock från ifjol. Som i boken från Mexiko, Kenya och Brasilien så ingår en del korta texter, dagbokslänkande impressioner som sätter motiven i ett sammanhang.

”Kroppspiration” beräknas utkomma i början av mars. □

Utställningen med ryskt porslin

i Nationalmuseet i Helsingfors har förlängts till den 19 april. På utställningen visas omkring 200 föremål som valts ut ur Nationalmuseets omfattande samling av ryskt porslin från 1700-talet till 1900-talets Sovjettid. Utställningen är producerad av Vera Saarelas stiftelse och Finlands nationalmuseum.

En serie fotografier, som speglar stämningar från Tsarskoje Selo och Pavlovskpalatsen, finns också med på utställningen. Fotografierna har tagits av fotokonstnären Anne Hämäläinen.

På museet pågår nu också den stora utställningen om märkesåret 1809. □

Riksteatern i Sverige kommer

för femte året i rad på turné till Finland. Under turnén ger man Stina Aronssons pjäs ”Syskonbädd”. Turnén i Finland har sin premiär på Esbo stadsteater 25 mars och man gästas Åbo Svenska Teater den 27 mars. □

I Fiorentini

Musik från Italiens första musikaliska guldålder

Önningebymuseet
lördag 31 jan. kl. 18.00

Sunniva Fagerlund
blockflöjter

Mats Lillhannus
sång, portativ orgel

Biljetter .....
15/10 euro inkl. cider och tillugg före konserten. Fri entré för alla under 18 år.

Biljettreservationer & samäkning .....
Kulturföreningen Katrina
tel. 12177, info@katrina.ax

VIKING LINE

Nyan kortet

Hon vill lära oss reflektera

Dags göra uppror mot tidsbristen, menar Bodil Jönsson

Litteratur

Ny bok

Bodil Jönsson: "Vi lär som vi lever", Gleerups 2008. 176 s.

"Men det var ju inte detta vi hade förberett oss för". Så lyder en av Bodil Jönssons rubriker i boken "Vi lär som vi lever". Boken är tänkt som utvecklande lärarinspiration och diskuterar skolan och undervisningen i ljuset av de omvälvande förändringar som samhället genomgått under de senaste decennierna. Alla som verkar i skolvärlden för närvarande är lika oförberedda på den verklighet som råder nu.

Den verklighet som är den enda eleven känner till, för de har vuxit upp i den. Och alla som är äldre än 30 tittar sig förvånat omkring och konstaterar att det inte var detta de hade förberett sig för... Det finns en talande illustration i boken: Läraren säger "A" och den lilla gossen i pulpeten svarar "@".

Hunnit med mycket

Bodil Jönsson känner vi kanske mest som författaren till boken "Tio tankar om tid", som kom för tio år sedan, men vi som har varit med ett tag minns ju också fysikern i sista upplagan av TV-programmet "Fråga Lund". Hon som kunde förklara saker som universums uppkomst på ett sätt så att man tyckte att man förstod det precis.

Hon har hunnit med mycket: hon utbildade sig till lärare i slutet av 60-talet, disputerade i fysik 1972, var med och startade institutet Certec vid Lunds universitet där hon verkar som professor i rehabiliteringsteknik. Hon är och har varit en efterfrågad föreläsare. Hennes pedagogiska intresse har alltid varit stort och hon har

Reflektera mera. Att få lära sig reflektera håller på att bli en allt viktigare rättighet, skriver Bodil Jönsson. Foto: ADAM HAGLUND

också på olika sätt engagerat sig i miljöfrågor.

Tankar tar tid

Bodil Jönsson har väl egentligen redan passerat den sedvanliga pensionsåldern, men det tror jag inte hon har märkt själv ännu och det bryr hon sig nog inte om heller. Nyss blev hon intervjuad av **Stefan Jansson** i magasinet "Strömsö" i FST5. Det handlade mest om hennes tankar om tid: ställtid och andra begrepp som hon myntade i boken "Tio tankar om tid".

Också i "Vi lär som vi lever" kommer hon in på tidsaspekten. Att det finns för lite tid i skolan till exempel. Det upplever både lärare och elever och det skapar stress som inte precis gagnar lärandet. "Det är dags för ett uppror mot tidsbristen i skolan och det är lärarna som måste gå före i upproret och uppbrottet" skriver Bodil Jönsson.

Ett av hennes mantran är Tankar Tar Tid (TTT). Skolan behöver inte passivt anpassa sig till de rådande trenderna, nej skolan kan vara en spjutspets mot framtiden och gå före, hävdar hon. "Utöver de klassiska fyra rättigheterna –

kan alla hela tiden gå ut och in i olika roller: sändare, mottagare, sökare, återkopplare.

En till många är den gamla modellen för kommunikation i klassrummet. Eller en till en när vi ringde till varandra eller skrev brev. Nu kan vi också kommunicera många till många och det öppnar nya möjligheter.

Lust att förstå

Det finns mycket att lära av Bodil Jönsson, inte minst hennes otroliga lust att förstå hur saker och ting fungerar. Förstå att se vad som händer och har hänt och att analysera hur vi ska fungera på bästa sätt i det nya. Just nu är det brännande aktuellt med fildelning och lagar emot den företeelsen.

Bodil Jönsson ser förstås förbi dagens panik på den fronten: "Snart kommer vi inte att överhuvudtaget förstå fildelningskontroversen". Själv har hon lagt ut några av sina (slutsålda) böcker och en mängd annan information att laddas ner på nätet (sök på Certec på Google). I en gåvoekonomi vinner den som ger bort mest, Wikipedia och öppen källkod är framtidens melodi.

Läs Bodil Jönsson och gör också som hon säger: läs **Michael Endes** bok "Momo och kampen om tiden" och fundera över tiden.

Och, som avslutning, ännu ett par citat ur hennes bok: "Ett rimligt gott självförtroende är en förutsättning för ett rimligt gott lärande."

"Barn med särskilda behov? Det för lätt tanken fel – de har ju samma behov som alla andra. Det krävs bara andra hjälpmedel."

SIV EKSTRÖM
kultur@nyan.ax

Skilda världar. Lärare och elever talar inte alltid samma språk i dag. Bilden ur boken.

Möte. Nahid Persson, till höger, som en gång själv demonstrerade mot shahregimen möter exdrottningen Farah Diba i filmen "Drottningen och jag".

"Drottningen och jag" klar för årets Vera

Filmaren Nahid Perssons högaktuella dokumentär "Drottningen och jag", som bygger på intervjuer med exdrottningen Farah Diba skall visas på filmfestivalen Vera. Filmen hade i veckan Sverigepremiär på Göteborgs filmfestival.

Nahid Persson var själv närvarande vid fjolårets Vera där hennes "Fyra fruvar och en man" visades. Hon föreläste också på ett seminarium i anslutning till festivalen.

Pia Rothberg-Olofsson, ordförande i filmklubben säger att Nahid är inbjuden också denna gång.

Kontroversiell

"Drottningen och jag" hade urpremiär på den stora dokumentärfilmfestivalen i Amsterdam i november där Pia Rothberg-Olofsson såg den. Hon betecknar filmen som intressant men samtidigt också kontroversiell.

– Den väckte mycket diskussion, säger hon.

Tvingades fly

Nahid Persson är själv född och uppvuxen i Iran och

deltog i oppositionen mot shahregimen. Hennes bror dömdes och hon blev själv tvungen att gå i landsflykt. Senare, efter att hon gjort filmen "Prostitution bakom slöjan", blev hon förbjuden att återvända till Iran och att göra filmer om landet. Hon lever nu i exil i Sverige.

"Drottningen och jag" är gjord på engelska men Nahid Persson har, enligt Pia Rothberg-Olofsson, lovat att filmen kommer till Vera med svensk textning.

Fyra dagar Vera

Årets Vera hålls inleds onsdagen den 11 mars och pågår till lördagen den 14 mars. Som Nyan tidigare berättat är platsen denna gång auditoriet i Alandica kultur och kongress. Ett rikt utbud av film från hela världen utlovas plus ett par seminarier. Detaljprogrammet blir klart i mitten av februari.

Till Filmtävlingen Ungvera har bidrag börjar komma in. Också åländska filmer finns med. Sista inlämningsdag är den 2 mars.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Vi håller
SEMESTER-
STÄNGT
2.2-13.3

RESTAURANGBÅTEN MANNECHAI
Tel. 16 272

RÄTTELSE

APOTEKENS ÖPPETTIDER I FEBRUARI

Central-Apoteket
Skarpansv. 24, tel 19 655

Nya-Apoteket
Norrag. 17, tel 16 511

Apoteket har jour:

1-15 FEBRUARI

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 10.00-14.00

Apoteket har jour:

16-28 FEBRUARI

Månd-fred 8.30-20.00
Lördag 10.00-16.00
Söndag 10.00-14.00

Apoteket har inte jour:

16-28 FEBRUARI

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd ..... STÄNGT

Apoteket har inte jour:

1-15 FEBRUARI

Månd-fred 8.30-17.00
Lörd o. sönd ..... STÄNGT

JIM CARREY
TOM CRUISE
YES MAN
VALKYRIE
fre-lör + mån-to kl. 18.00
söndag kl. 16.00
-F 11/9- 8,50€
Komed
www.kinocity.fi
Programmet gäller 30.1-5.2

premiär fre-lö + mån-to 20.00
söndag kl. 18.00
-F 13/11- 9,00€
Läs mer på www.sf.se
BIO SAVOY

Äntligen på Åland!
På torget i Mariehamn finns den mobila utställningen
Nattpäron
– på väg mot små och stora berättelser
Invigning lördag 24/1 kl 12-15.
Allmänheten är hjärtligt välkommen!
Öppettider för allmänheten 26/1-15/2:
Tis - torsd kl 18-20, söndag kl 16-18
Skolklasser endast bokade tider.
Kontakta projektledare Gunilla Jansson,
tel 040-5326491 för mera information.
Lokal arrangör:
Ålands biblioteksforening
i samarbete med Riksutställningar
norden
Ålands kulturdelegation
Nya Åland

Namnlistor för Jomala-info

På flera platser i Jomala finns nu namnlistor utplacerade. Där kan invånarna anmäla intresse för att fortsättningsvis få kommunens informationsblad hem i postlådan.

Kommunens beslut att infobladet inte längre ska skickas ut till alla hushåll, utan istället finnas på hemsidan eller prenumereras, har stött på motstånd.

– Jag träffar ju på mycket folk och alla jag pratat med tycker det är dumt. Många äldre har inte datorer och även fast man har det är det inte säkert att man får en rutin att regelbundet gå in och läsa infobladet på hemsidan. Infobladet är ett väldigt bra sätt att sprida information, säger namnlistans initiativtagare **Kjell Ekström**.

Listorna, där man alltså uppger namn och adress för prenumeration, finns på Firma Sven Mattsson, Ålandsbankens kontor i Prestgården, Biblioteket i Jomala, Sparhallen och från och med onsdag nästa vecka även på Ålandsbanken i Gottby.

Ett slags protest. Genom ett privat initiativ finns nu listor utsatta, som denna på Sparhallen, där Jomalaborerna kan skriva upp sig för att få fortsättningsvis få kommunens infoblad i utskrivet format.

– Man undrar ju om det nya systemet kommer att leda till någon inbesparing för kommunen egentligen. Nu måste

man ju i stället lägga resurser på ett adressregister och på att adressera infoblad, säger **Kjell Ekström**.

Listorna kommer att finnas ute till slutet av februari.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax

ÅHS vill satsa på personal och köer

■ ÅHS satsar stort i år på rekrytering av ny kompetent personal och på utbildning av befintlig personal. Det framgår ur verksamhetsplanen där listan på det som ÅHS vill åtgärda är lång.

Man vill också minska på vårdköerna till flera avdelningar. I ÅHS redogörelse för kösituationen i december överskred till exempel väntetiden till öron-, näs- och halspolikliniken vårdgarantins gräns om 6 månader.

En plan kring samarbete med den privata hälso- och sjukvården skall utarbetas under 2009 och meningen är också att alla recept på Åland skall bli elektroniska i slutet av det här året.

ÅHS vill ha en grundlig genomgång av alla rutiner på det administrativa planet och av ledningsstrukturerna finns också bland målen. Under 2009 vill man dessutom få till stånd ett system för arbetsvärdering så att alla anställda får möjlighet till rättvis lönesättning utgående från arbetsuppgifter och personliga kunskaper.

Bland övriga målsättningar kan nämnas till exempel att

öka andelen sjuktransporter med den egna helikoptern och att alla patienter med smärta skall få optimal smärtbehandling.

Inom primärvården vill ÅHS bland annat utveckla samarbetet mellan hemsjukvård och hemvård.

I budgeten för 2009 har ÅHS kalkylerat med drygt 81 miljoner euro i kostnader vilket är en ökning på 4,3 procent. Det är driftkostnaderna som beräknas stiga. Intäkterna är budgeterade till 8 miljoner euro, de minskar något eftersom kommunintäkterna för Gullåsen förväntas bli lägre.

I investeringsplanen för åren 2009-2011 finns en lång lista med diverse byggnads-, renoverings- och saneringsprojekt. Anslagsbehovet för 2009 är drygt 7,5 miljoner euro, där ingår bland annat etapp II och III av om- och tillbyggnaden av centralsjukhuset, psykiatriprojektet och en ombyggnad av läkemedelscentralen som i höstas fick kritik då Läkemedelsverket granskade utrymmena.

ÅHS styrelse tar ställning till planen på sitt möte i dag. (tt-s)

Tydligare info om ÅHS-vård

■ En ny webbplats med enklare navigering och tydligare upplägg har lanserats av Ålands hälso- och sjukvård, ÅHS.

– Vi räknar med att spara både patienternas och vår personals tid genom att informera om sådant som man tidigare var tvungen att ringa och

fråga om, säger informationssekreterare **Anette Korpi**.

På den nya webbplatsen kan man bland annat hitta information om olika vårdavdelningar, jobbannonser och bilder på alla nyfödda på Åland. Adressen är, precis som tidigare, www.ahs.ax. (mh)

Östersjöfonden firar med seminariedag

■ Östersjöfonden firar sitt 20-årsjubileum i år och inleder jubileumsåret med ett miljöseminarium den 9 februari.

Medverkar gör bland andra **Göran Enander**, generaldirektör på miljödepartementet

i Sverige som talar om viktiga åtgärder för Östersjön, och vattenbiolog **Mikael Wennström** som tar upp vad Åland gör för att nå god vattenkvalitet.

Seminarier, hålls på Arki-

pelag mellan klockan 13.15 och 15.30, avslutas med eftermiddagskaffe och en öppen diskussion. Östersjöfondens styrelseordförande **Henrik Beckman** leder ordet.

Under dagen kungörs även Östersjöfondens pristagare år 2009. Priset delas ut i samband med Östersjöfondens officiella firande lördag 9 maj i Alandica kultur- och kongresshus.

Sälj det du inte behöver med en annons i **Torget**

Lämna din annons:

Telefon dygnet runt:

0600 91 219

Kostnad 5,05€ + lokalsamtalsavgift

SMS:

Skicka **TORGET** skidor säljes, 75€, tel 23 444 till **173521**

Kostnad 0,95€

torget.ax

Nu kan du lämna din annonstext och ladda upp bilder på hemsidan. Kostnad 0€

Priser för privatpersoner:

Annons i tidningen och på **torget.ax**. . . . . 0€

Bild på hemsidan . . . . . 0€

Bild i tidningen . . . . . 10€

Signatursvar . . . . . 10€

Alla priser inklusive moms

Faktureringsavgift tillkommer på fakturor under 33€

Ålands största köp & säljmarknad

Nya Åland

torget.ax

Kombinera din egen soffa!

1.090,-

Inkl. nackstöd.
Ord. pris 1.450,-

Siracusa

Soffa med divan i tyg Natura med ben i metall eller oljad ek.
L 305 cm D 163/88 cm **1.090,-** (ord. pris 1.450,- inkl 2 st nackstöd)

*Ta 3
Betala för 2*

Kuddar

Malaga Kudde i randig bomull 40x60 cm **23,-**
Dupion Sidenkudde i många färger 50x50 cm **35,-**
Ta 3 betala för 2 och vi bjuder på den billigaste.

Kombinera din egen soffa!

1.090,-

Ord. pris 1.225,-

Bryssel XL

Soffa med divan i tyg Cortina. Ben i massiv ek. L 290 cm
D 156/96 cm. Finns i svart, vit och ljusbeige. **1.090,-** (ord. pris 1.225,-)

12 MÅNADERS RÄNTEFRITT!
0,- uppläggningsavgift!
0,- ränta!

Korall

Luddfri ryamatta i polyester. Färg grön, guld och svart.
140x200 cm **230,-** 160x230 cm **299,-** Rund 160 cm Ø **199,-**

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:

Måndag 09-19
Ons & tors 09-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Erbjudandet gäller t.o.m. 11/2 eller så långt lagret räcker.

www.em.com

www.vikingline.ax

AFTER WORK

**Dra med gänget på Rosella!
Ät gott, handla förmånligt och koppla av ombord!**

16-22

Måndag-lördag.
Boka din måltid på förhand så bjuder vi på din personbiljett.
Använd produktkod ÅKBUFF

VIKING LINE

Nöje

Redaktör: Malin Hellstrand

Caroline af Ugglas.

af Ugglas trivs med lappsjukan på Åland

■ Sångerskan **Caroline af Ugglas** har en fullspäckad vår framför sig. Nästa vecka är det dags för Melodifestivalen och i mars släpper hon en ny skiva. Skivan spelades in i den egna studion i ladan på hennes gård utanför Stockholm. Men till sommaren ser hon fram emot att koppla av på Åland.

– Jag blir lite stressad av stan. När jag kan vara här ute hela dagarna infinder sig ett lugn. Däremot är det helt okej att åka in då och då för att vänja sig vid tempot. Annars blir man lite lappsjuk, som när vi är på Åland i flera veckor på somrarna. Vi har inte ens dragit in el till vår stuga där. Det är liksom grejen med stället, säger hon i en intervju som publicerats i flera svenska tidningar.

Dinos byter DJ

■ Nästa helg var det tänkt att **Anders Påvall** skulle vara rock-dj på Dinos, men så blir det inte. Påvall har fått förhinder och ställer in sitt framträdande.

Istället kommer en annan, ännu inte namngiven, rock-dj att dyka upp.

Coldplay klara för Roskilde

■ Nu är det klart att det brittiska rockbandet **Coldplay** spelar på Roskildefestivalen i sommar. De fyra bandmedlemmarna slog igenom 2000 och har idag sålt drygt 30 miljoner album. Senast bandet uppträdde på Roskilde var 2003.

Från festivalens håll är man glada över spelningen som är den första inbokade. Roskildefestivalen 2009 förväntas bli stor, flera tusen besökare har redan köpt biljetter.

Malin Lundberg

Lyssnar på: Jag hatar att jag älskar dig med Håkan Hellström. Gammal goding som alltid passar.
För övrigt... visste jag inte att man kunde ha tränings-

värk i en hel vecka. Min kropp är nog inte skapad för passet RML som jag börjat pina mig igenom.

Robin Olsson, praktikant på Åland 24

Lyssnar på: Rancids "Tropical London" är en låt som lätt piggar upp och får en på gott humör. Hela deras Indestructible-skiva går ofta i iPoden nuförtiden.

För övrigt... så har jag med lite hjälp av min praktik på Åland slutat snusa. Kan man inte köpa det så kan man ju inte nyttja det!

På rad. In Bloom hoppas på att få turnera i sommar. I bandet ingår Pär Eriksson, Simon Hjortek, David Sivelind och Emma Svensson.

Foto: JERKER SVENSSON

Dags se körsbärsträden blomma

Förra sommaren släppte de sin första skiva och fick oväntat bra respons. Det här året hoppas det aukustiska rockbandet In Bloom på att få tillbringa sommaren i Japan.

Sedan hösten 2007 spelar ålandsfödda **Emma Svensson** tillsammans med tre bandmedlemmar i rockbandet In Bloom.

– Jag är enda tjejen, men det är toppen att arbeta med tre killar. Vi kommer bra överens och umgås mycket på fritiden också.

Inslag av grunge

Från början var In Bloom ett soloprojekt som Emmas sambo **Pär Eriksson** startade och han sjöng och spelade gitarr till sina egna låtar. Efter ett år utvecklades bandet till sin nuvarande form där även trummisen **Simon Hjortek** och basisten **David Sivelind** ingår tillsammans med Emma som sjunger stämmor.

Musikstilen kan beskrivas som aukustisk rock med inslag av grunge och bandet har hunnit med mycket under sin drygt ettåriga karriär. De har varit förband till artister som **Timbuktu**, **Miss Li** och **Bo Kapers Orkester**, vunnit musiktävlingar runt om i Sverige och varit på turné. För till-

Förra sommaren. Sångaren Per Eriksson och Emma Svensson sjunger stämmor. In Bloom uppträdde på Pub Bastun i somras.
Foto: MALIN TILLSTRÖM

fället ligger bandet lågt med spelningar, mycket på grund av nästa skiva som de planerar släppa till sommaren.

– Vår senaste skiva "With faded lights" fick jättebra respons så nu arbetar vi med att få till nästa. Vi studerar på olika orter så det är lite knepigt att få till repetitionerna, men vi jobbar på att få ihop det. Den här veckan spelade brittisk radio för första gången en

av våra låtar och det känns jättekul, säger Emma.

Emma studerar till florist i Ludvika och gör just nu praktik, blommor är ett av hennes största intressen. Men framtidsdrömmen är ändå att bandet ska slå igenom riktigt stort.

– Det är klart att man vill kunna leva på musiken, ett stort kändisskap skulle inte vara dumt. Samtidigt måste man vara realistisk och inse att skivförsälj-

ningen idag inte är vad den har varit. Men drömmen finns och man kan ju alltid försöka.

Japanturné

David Sivelind är den drivande kraften när det kommer till marknadsföring och det är tack vare honom som bandet nu fått möjlighet till en japansk sommarturné.

– Jag blev sugen på att sticka till Japan och började kollade

upp internetsidor som skrev om japanska spelstället, berättar David. De sidor som bara skrev på japanska gick bort och kvar fanns ett tiotal som jag tog kontakt med.

Hans engagemang gav utdelning och några av de kontaktade vill gärna att In Bloom spelar hos dem i sommar. En japanturné känns allt mer möjlig. Men det finns ett problem, att skaffa arbetsvisum för att få spela i Japan.

– Det kan vara ganska knivigt att fixa arbetstillstånd men det ska säkert gå att lösa!

Bandet har sin gemensamma bas i Ludvika och tillsammans besökte de i somras Åland för sitt releaseparty. Pär Eriksson har tidigare gjort två solospelningar i Mariehamn, en på Rockoff och en under Kulturnatten, och In Bloom vill gärna spela här i framtiden.

– Vi planerar att turnera en månad i Japan, men resten av sommaren är öppen än så länge, berättar Emma. Vi vill gärna komma till Rockoff och har försökt få kontakt med **Dennis Jansson**, men det har inte lyckats än. Så vi får väl se.

Själv tillbringar hon alltid somrarna på Åland och räknar med att komma hit även i år, vare sig det blir något Rockoff eller inte.

MALIN HELLSTRAND
malin.hellstrand@nyan.ax

Therese Nordström, praktikant på Åland 24

Lyssnar på: Allt från Arvingarna till Hellacopters och Led Zeppelin. Göteborgsbandet Dirty Denim är också värda att nämnas!

För övrigt... ser jag fram emot att åka över till Sverige i helgen och träffa en gammal barn-domsvän.

Maria Nykvist

Lyssnar på: Arctic Monkeys debutspelade fyra av sina nya låtar på Big Day Out-festivalen i Nya Zeeland i förra veckan. Försöker lyssna på nätet med ljudkvaliteten är så där.

För övrigt... Så ser jag fram emot att få höra resten av deras kommande album som de tror blir klart till sommaren.

"Bästa kompiserna ringer och vill dra ut honom på galej. Han trycker bara bort samtalet, gång på gång. Det är jobbigt att ha roligt."

ERIK HELMERSSON OM "YES MAN"

Fantastisk historia som är förbluffande okänd

Konspirerar. De sammansvurna männen som försöker lönmörda Adolf Hitler för att ta makten i Nazi-Tyskland.

Foto: TWENTIETH CENTURY FOX

"Valkyria"

Genre: Thriller. Med: Tom Cruise, Kenneth Branagh, Bill Nighy med flera. Regi: Bryan Singer. Speltid: 2 tim. F-13/11. Visas på bio Savoy.

Bio

Attentatsförsöket mot **Adolf Hitler** i juli 1944 och planerna på en efterföljande statskupp mot nazistregimen av den militära motståndsrörelsen i Tyskland är förbluffande okänd för den stora allmänheten.

Som om det inte riktigt funnits plats för heroiska tyskar i den svartvita historieskrivningen om andra världskriget och nazismen.

Disneyfigur

Men man förstår att historien är oemotståndlig för **Tom Cruise**. Attentatsmannen **Claus von Stauffenberg** var tjuvig, adlig, dekorerad militär, bildskön, en engagerad familjefar och dessutom handikappad. Som gjord för ett Hollywood-porträtt, för en Oscar.

Och det är förstås problemet med den här filmen.

Tom Cruise och regissören

Bryan Singer kan inte stå emot frestelsen, de tar en tysk nationalhjärte och gör honom till en amerikaniserad Disneyfigur som verkar ha hämtat hela sitt rörelsemönster och attityd från "Die hard"-filmerna.

Det är faktiskt rätt ovärdigt och man förstår att många tyskar argt kritiserat filmen och försökt stoppa Singer från att filma på plats i Berlin.

Enorma insatser

Samtidigt går det inte att komma ifrån att det är en fantastisk historia och att den berättas flyhänt. Slutet

på kuppförsöket är välkänt, men det är historiskt belagt att kuppmaakarna faktiskt var nära att lyckas och när det är dags för den stora slutfighten i centrala Berlin sitter man som på nålar.

Insatserna är enorma för de inblandade. Antingen tar de över makten eller så hamnar de upphängda i pianotråd i en gränd. Och först här, i slutet av filmen, behandlar Singer och Cruise sitt material med värdighet.

Tänk om de gjort det hela vägen.

MIKAEL FORSELL/TT SPEKTRA
mikael.forsell@ttspektra.se

Jim Carrey bättre som nejmannen

"Yes man"

Genre: Komed. Med: Jim Carrey, Zooey Deschanel, Terence Stamp med flera. Regi: Peyton Reed. Speltid: 1 tim 44 min. F-11/9. Visas på bio Savoy.

Bio

Jim Carrey spelar en man som säger nej till allting. Så går han på ett seminarium som går ut på att man ska säga ja till allting. Efter det börjar han säga ja till allting. Sedan är filmen slut.

"Yes man" ska väl föreställa en hederlig Hollywoodkomedi som de gjordes på den gamla goda tiden, före Borat- och Judd Apatow-generationerna, men tyvärr känns den bara gammal, inte god.

Som en filmidé som legat och prasslat i en byrålåda, längst ner på en producents att-göra-lista eller i någons bakhuvud sedan 1992.

Skämten är tama och historien så blek att den nästan är genomskinlig. Jim Carreys manér är bara just det – manér.

Igenkänningskomedi

Dessutom är han klart mer intressant i filmens början, när han är nejmannen.

Bästa kompiserna ringer och vill dra ut honom på galej. Han trycker bara bort samtalet, gång på gång. Det är jobbigt att ha roligt.

I stället hyr han ett par dåliga filmer och lägger sig i soffan. Igenkänningskomedi, någon?

ERIK HELMERSSON/TT SPEKTRA
erik.helmerson@ttspektra.se

No man? Jim Carrey som "Yes man". Tyvärr är han intressantare som "no man".
Foto: SANDREW METRONOME

FRÅGELÅDAN

Den här veckan har Mathilda Emretsson från Mariehamn svarat på lapparna ur frågelådan. Mathilda är 14 år och står utanför hälsocentralen när hon får frågelådan i sin famn.

Vilken kroppsdel skulle du inte klara dig utan?

– Oj. Det var svårt, men jag måste nog svara händerna. Man gör så mycket med händerna, öppnar dörrar, tar på sig kläder och sminkar sig. Det skulle jag inte klara mig utan. Alla kroppsdelar är så klart viktiga, men händerna betyder mycket för mig.

Vilket är ditt drömyrke?

– Jag vill bli makeup-artist och jobba med att sminka människor. Det verkar vara ett jobb som det händer mycket olika saker i. Jag älskar färg och smink och kan hålla på med det hur mycket som helst. Mina kompisar sminkar sig själva, vi sminkar oss lite varje dag.

– Men min mamma brukar låta mig hjälpa henne, jag är lite bättre än hon. Jag tycker det är lika kul att sminka andra som att sminka mig själv. Mitt bästa sminktipp är ljusare färger om du är mörkhårig och mörkare färger om du är blond. Det är ingen som har sagt det till mig, men jag tycker i alla fall att det funkar..

Vilken film lämpar sig bäst för en myskväll?

– En skräckfilm får det bli då. Jag tycker det är häftigt med riktigt läskiga skräckfilmer, det har jag gjort sedan jag var liten. Och de passar bra till mysiga kvällar tycker jag.

Vad säger du till dig själv i din badrumsspegel?

– Jag brukar nog tänka att jag ser helt okej ut. Det är dumt att tycka nåt annat.

Föreställ dig själv om tio år, vad ser du?

– Om tio år äger jag min egen sminksalong. Jag vet inte om jag jobbar ensam eller har anställda, men det skulle vara bäst med anställda. Antagligen bor jag inte på Åland. Ska jag ha en sminksalong så vill jag att den ska ligga i Stockholm. Stockholm är min favoritplats, jag älskar den staden. Det finns så många människor där och det händer hela tiden någonting.

MALIN HELLSTRAND
malin.hellstrand@nyan.ax

Fråga om husdjur!

Har du eller ska du skaffa husdjur och undrar något?
Fråga Nyan!

Vår expert, veterinär Rosalie Palmer, besvarar läsarnas frågor.

Tel: 23444, e-post: redaktion@nyan.ax

Fota ditt husdjur!

Fotografera ditt husdjur och skicka in bilden till Nyan!
Vi publicerar bilderna på hemsidan och på husdjurssidan
i tidningen på tisdagar.

e-post: redaktion@nyan.ax

Du kan också ställa frågor och ladda upp bilder via hemsidan:
www.nyan.ax/teman/husdjur.pbs

Nya Åland

Arga män. "Det är inte bara kvinnor som har humörsväningar" säger Arja Sakki och vill illustrera med dessa två humoristiska bilder på mäns ombytthet.

Svett, svordomar och svartsyn

– när tant Röd säger adjö

"Är det inte det ena, så är det det andra, sa flickan när hon blödde näsblod".

När menstruationen slutar drabbas man av de nattliga svettningarna, humorsvägningarna och värken. Klimakteriet kommer till alla kvinnor, förr eller senare och i varierande grad. Men frågorna är många.

Medicine licentiat Arja Sakki, specialist i gynekologi och obstetrik, svarar på några av de vanligaste frågorna.

BLODET DRÖPPAR
BLODET DRÖPPAR...

Finns det alternativ till östrogen om man av olika orsaker inte kan eller vill använda det?

–Det finns ingen vetenskaplig forskning som påvisar att naturläkemedel hjälper mot övergångsbesvär. Mot lindriga besvär kan det dock ha effekt. Det är viktigt att veta vad naturpreparat innehåller och att dessa preparat ej kan kombineras med hormonpreparat.

Vilka symptom kan man ha under klimakteriet?

–De vanligaste symptomen är vallningar, först nattetid och senare även dagtid. Dessutom blir sömnen sämre.

Om man fick sin första mens tidigt, kommer man då också i klimakteriet tidigt?

–Det finns ingen vetenskaplig grund för det. Det finns dock ett visst samband mellan hur kvinnor i släkten haft det, hur tidigt de kommit i övergångsåldern.

Kan klimakteriet gå obemärkt förbi?

–Ja. 10-15 procent av kvinnorna har inga besvär alls, menstruationen bara uteblir.

Stämmer det att kvinnor förr, som fick många barn och i hög

ålder, inte kom i klimakteriet?

–Nej, det stämmer inte.

Får man mer lust till sex strax innan man kommer i klimakteriet?

–Man kan inte enbart säga att sexualiteten påverkas av ålder.

Vad kan man göra för att slippa vallningar och viktuppgång?

–Man kan ta hand om sig själv då man blir äldre. Motion, hälsosam mat är A och O. Dock är det så att man har svårare att hålla vikten när man blir äldre.

Mellan vilka åldrar kan man komma i klimakteriet (tidigast, senast)?

–Övergångsåldern börjar oftast i 45-55-årsåldern. I snitt försvinner menstruationen vid 51 år här i Norden.

På vad beror viktuppgången som en del kvinnor i klimakteriet drabbas av?

–Viktuppgång hör ihop med åldrandet, men man har inte kunnat påvisa medicinska orsaker.

Går man ner i vikt igen när klimakteriet är förbi?

–Åldrandet förändrar människor och även kroppens förändringar är nor-

mala. Muskelmassan minskar och viktuppgången syns, speciellt runt midjan. Åldrandet är inte negativt utan en normal och naturlig process. Alla åldrar har sin rikedom. Att acceptera sig själv i olika åldrar är bästa sättet att ta hand om sig. Med humor kommer man långt och skratt förlänger dessutom livet! Dessutom är det inte bara kvinnor som har humörsvägningar. Även män har det!

Tappar man sexlusten totalt?

–Den bilden är helt fel. Bakgrundsorsakerna är viktiga att komma ihåg. Är orsaken till den minskade sexlusten ålder, sjukdom eller livssituation?

–Hormonbehandling förbättrar sexlusten för många och lokalt östrogen under övergångsåldern förbättrar sexlivet för alla. Ofta blommar sexlivet upp under övergångsåldern. Man behöver inga preventivmedel och många blir av med besvärliga menstruationer. Det blir en nystart för många kvinnor.

Blir kvinnor argbiggor, bittra, under klimakteriestadiets kulmen? Är det för det första ett stadie, en period som sedan övergår till en annan? Hur lång tid sträcker sig den då?

–Övergångsåldern delas upp i premenopaus, menopaus och postmenopaus.

Menopausen är en naturlig del av kvinnans liv och den tar sig uttryck individuellt. Det första tecknet är oregelbunden menstruation som så småningom försvinner helt. Andra symptom kommer smygande lite i gången, så som vallningar, dålig sömn, uppvaknande på nätterna. Kraftiga psykiska symptom kan inte enbart orsakas av hormonella orsaker. Det kan då finnas andra orsaker exempelvis att barnen flyttar hemifrån.

–Men det tål att påpekas att psykiska besvär, som humörsvägningar och melankoli hör ihop med övergångsbesvär. Den egna läkaren överväger i dessa fall eventuell hormonbehandling. De flesta blir hjälpta av det. Ibland är besvären orsakade av något annat än obalans i hormonnivåerna och i dessa fall sätter man in antidepressiva läkemedel.

–Risken för att få bröstcancer vid hormonbehandling är noga undersökt och det har visat sig att den risken ökar en aning om man ätit hormoner i över fem år. Men risken att drabbas av bröstcancer av hormonbehandling är mindre än om man röker eller är överviktig.

Kan klimakteriet komma redan i tidig ålder, alltså så tidigt som vid 35, 40? Vad är tidigt, sent eller normalt?

–Det kan det. Klimakteriet kan även påskyndas av störningar i sköldkörteln eller av autoimmuna sjukdomar. Man gör ibland tester på en del kvinnor. Kvinnor under 40 år som kommer i övergångsåldern får hormonbehandling ersatt till 100 procent från Folkpensionsanstalten. Eftersom det är ovanligt att så unga kvinnor kommer i övergångsåldern måste det undersökas noga. Det kan också vara tillfälligt, att kvinnan får tillbaka sin menstruation.

Vad händer egentligen? Känsломässig berg- och dalbana, värk, och så vidare?

–Äggstockarnas östrogenproduktion avtar långsamt. Äggstockarna producerar ändå efter menopausen små mängder hormon, men inte östrogen.

Kan man få tillbaka en dålig ungdomshy, alltså acne igen?

–Hudförändringar uppträder främst i 35-40 årsåldern och beror på svängningar i hormonnivåerna. Symptomen hänger sällan ihop med övergångsbesvär.

Medicine licentiat. Arja Sakki är specialist i gynekologi och obstetrik. Foto: JONAS EDSVIK

Livet blir så svart

■ En fråga från en läsare:

Jag är en kvinna i 40 årsåldern som lider av PMS. De symtomen jag har, förutom svullen och hemskt ömma bröst, är och som jag lider mest av, är att livet blir så svart. Tycker det är jobbigt att leva, fräser till min närmaste om-

givning, allmänt irriterad, känslig, går med en klump i halsen för att inte börja gråta.

Sen när menses kommer så glömer jag att det har varit natt svart tills nästa gång. Detta problem är fruktansvärt jobbigt och vissa månader är värre än andra. Frågan är: Jag skulle vilja ha en förklaring till vad som händer fysiologiskt i

kroppen plus om jag kan göra något åt det här.

Har hört att man kan ta antidepressiva medel, men måste man verkligen göra det? Jag vet att det är många systrar som skulle vilja ha svar på denna fråga.

Mycket tacksam för svar.

"Kvinna 40 år"

Arja Sakki svarar "Kvinna 40 år":

Besök din läkare! Symptomen är relaterade till de premenstruella symtom (PMS) som många kvinnor lider av efter 35 års ålder och före de kommer in i övergångsåldern. Motion och sockerfri diet är de bästa egenvårdsråden. Om man åtminstone följer dessa råd två veckor innan menstruationen hjälper det säkert.

Förutom det kan man få lindring av hormonspiral (innehåller gulkroppshormon).

Det har hjälpt ett flertal kvinnor som blir symptomfria när de följer dessa råd. Så lite som 5 procent viktminskning för en överviktig lindrar besvären.

Antidepressiva är den sista utvägen.

Maria Nykvist
Epost: sport@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Fokuseringen just nu ligger inte så mycket på det taktiska planet utan nu vill vi titta på individerna och se hur de presterar.

PEKKA LYYSKI PRATAR OM NYFÖRVARVEN

Ett ojämnt IFK möter TPS i premiären

FOTBOLL. I IFK Mariehamns ligacuppremiär i kväll är platsen Jomala konstgräs och gästar gör TPS. IFK:s tränare Pekka Lyyski menar att han ser matchen mer som en träningsmatch, men för de tre testspelarna kan matchen definitivt bli avgörande.

I kväll drar Ligacupen 2009 i gång för IFK Mariehamn och första motståndet som väntar är TPS. Tidigare i år har IFK bara spelat AM-matcher mot betydligt svagare motstånd så i kvällens match får de för första gången visa hur långt laget har kommit så här långt.

Men IFK:s tränare **Pekka Lyyski** har ännu inte några höga förhoppningar på laget, och ser det mer som träning.

–Laget är ojämnt just nu. Vissa har tränat fullt ut sedan december andra ligger lite efter. Men det är inget särskilt med det. Så är det den här tiden på året, och även om matcherna i ligacupen är tävlingar så är inte förutsättningarna alltid de bästa. I Rovaniemi till exempel är hallen undermålig och där borde man egentligen spela nio mot nio. Planen i Jyväskylä är liten och så vidare. Jag tar det som träningsmatcher, det är den första matchen i Tipsligan som verkligen gäller, säger han.

Testspelarna

Tanken är att testa de tre testspelarna **Denis Sokolovsky**, **Sasha Anttilainen** och **Arzim**

På träning. Pekka Lyyski dirigerar spelarna på gårdagens träning på Jomala konstgräsplan. Håller underlaget spelas ligacuppremiären mot TPS på samma plats i kväll klockan 18.00 annars flyttas matchen till Eckeröhallen. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Gashi som IFK har haft på plats nu en tid. Den fjärde **Tomas Johansson** meddelande i går att han inte vill spela för klubben.

–Självklart ger vi ramar för hur laget ska spela mot TPS. Men fokuseringen just nu ligger inte så mycket på det taktiska planet utan nu vill vi titta på individerna och se hur de presterar, säger han.

Han har sina aningar om

vilka som kan passa i IFK men har inte fattat några beslut om deras framtid i IFK ännu.

–Alla är bra nog och har egenskaper för att platsa i Veikkausliiga men om de är rätt för IFK vill jag inte uttala mig om ännu. Och fler testspelare är på gång men mer tydlig än så vill Lyyski inte vara.

–Marknaden är full av spelare så vi får se, säger han.

Någon exakt startelva eller hur mycket han vill se av testspelarna beslutar han först under dagen. Men han menar att tanken är ju att provspelarna samt de redan kontrakterade ordinarie spelarna ska få så mycket speltid som möjligt.

Inspektion av planen

Matchen är förlagd till Jomala konstgräs i kväll klockan 18.00.

Skulle underlaget inte hålla flyttas matchen Eckeröhallen och spelas då efter damernas match som slutar runt 19-tiden.

Om det blir så avgörs vid en inspektion av konstgräsplanen i dag klockan 13.00. På Nyans hemsidan kan du hålla dig uppdaterad under dagen.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Ingen åländsk simmare till final

SIMING. Varken **Erica Granesäter** eller **Christopher Oksman** gick vidare till final på de sträckor de simmade igår under första dagens FM-tävlingar i Uleåborg.

19-åriga **Christopher Oksman** var i går först ut bland de åländska simmarna. Trots att hans putsade sitt personliga rekord på 50 meter ryggsim med tre hundradelar räckte tiden 28.80 bara till en 28:e plats i försöken. Snabbast av alla i försöksheaten var **Ville Korpi**, RaisU, som simmade på 26.08.

Erica Granesäter, 24, inledde även hon sitt FM i går med 50 meter fjärl. Hennes tid 29.96, vilket var nästan åtta tiondelar långsammare än vad hon har simmat som bäst, räckte inte heller för att ta sig till final, utan var bara 24:e bästa tid.

Överlägset snabbast i försöken var **Hanna-Maria Seppälä**, Keravan Uimarit, på tiden 26.92.

I dag väntar Granesäters paradgren, 200 meter fjärl, sträckan hon tog silvermedalj på vid fjolårets FM.

MARIA NYKVIST

Försvare avböjer spel i IFK

FOTBOLL. Det blir inget spel i IFK Mariehamn för **Falubacken Tomas Johansson** som provspelade för IFK i slutet av förra veckan.

Tomas Johansson menar att det är praktiska skäl som ligger bakom att han väljer att inte spela i IFK Mariehamn.

–Beslutet är fattat helt på grund av mig. Jag och min sambo **Anna** har kommit fram till att en flytt till Åland inte går att lösa, säger han.

Johansson skulle annars ha spelat antingen i morgondagens ligacupmatch mot TPS eller träningsmatchen mot AIK den 7 februari.

–Jag hade ännu inte fått något kontraktsförslag från klubben utan jag skulle provspela en match till där vi mötte lite tuffare motstånd än i förra matchen mot Jomala. Men jag har alltså meddelat klubben att jag inte kommer att göra det, säger Johansson.

Att han fortsätter med fotboll är han säker på men någon annan klubb är ännu inte aktuell.

MARIA NYKVIST

IFK Mariehamn i ny träningsmatch

FOTBOLL. IFK Grankulla kommer till Åland i påsk för att möta IFK Mariehamn i en träningsmatch innan ligasäsongen drar i gång. Tiden för avspark är satt till 16.00 på långfredagen. Det är ännu inte bestämt var, men enligt IFK blir det på gräs om planerna är spelbara. (mn)

Sport på gång

FREDAG

Fotboll
Eckeröhallen:
Ligacupen: 17.00 Åland United-FC United
Jomala konstgräs alt. Eckeröhallen
Ligacupen: 18.00 IFK Mariehamn-TPS

LÖRDAG

Ishockey
Islandia: 17.00, IFK-RNK-Team

Dart
Joker dart: ÅM i 501. 13.00.

Fotboll
Jomala konstgräs: 15.00, ÅM herrar, IFK P18-SIFFK

Bordtennis
Idrottsgården: ÅM i bordtennis, ca 10-15.

SÖNDAG

Friidrott
Eckeröhallen: 10.00 Ungdomsserien omgång 2

nyan.ax

HOCKEYMATCH

Lördag 31.1 kl. 17.00

Islandia. Entré 5€ vuxen, 3€ (13–17 år)
Hockeyjuniorer och under 12 år gratis

MED NYANKORTET

4 biljetter till priset av 2
(vuxna) till IFK-ishockeys hemmamatcher.

Trevligt välkomnande. I entrén finns en kafédell där besökarna kan koppla av efter ett träningspass. Liksom i resten av lokalen har belysningen där varit en viktig del av inredningen.

Gymmet har fått ett riktigt lyft

TRÄNING. I det gamla snickeriet på Neptunigatan är spån och sågmaskiner ett minne blott.

Några månaders renovering och tillbyggnad har resulterat i en drygt 1400 kvadratmeter stor lokal med helt annan verksamhet. I stället strömmar nu träningsugna in i Avancia nya träningslokaler.

Sedan i somras har renoveringen och tillbyggnaden av Avancias nya träningscenter pågått. Utrymmet på över 1400 kvadratmeter är mer än tre gånger så stort som det gamla gymmet i Hotel Arkipelag, vilket låg på strax över 400 kvadratmeter.

Det har nu gått ungefär en vecka sedan det nyrenoverade

Avancia slog upp portarna, och det är många gamla som nya ansikten som hittat till den tidigare industrilokalen i korsningen Neptunigatan-Elverksgatan.

– Närmare 120 nya medlemmar har redan skrivit in sig, och uppskattningsvis är det 250 stycken som kommer för att träna varje dag, säger innehavaren Peter Meklin.

Futuristisk look

Och det är redan full aktivitet när Nya Åland gör ett nedslag mitt på dagen. Kaffemaskinen har just installerats och i entrén finns det gott om utrymme för dem som vill slå sig ner för en fika. De som vill ge sig kast med träningen direkt följer den blåfärgade gången som tar en till de olika utrymmena.

Träningslokalens arkitekt

Conny Sjölund berättar att hans tanke med val av material, färger och utformning var att hålla sig till en enhetlig linje. Och ett av de första rummen man passerar är spinningrummet.

– Jag ville ge det ett futuristiskt utseende, lite som ett rymdskepp. Men även genomgående har vi satsat på att bevara de metalliska och råa ytorna för att få känslan av industri och på så sätt faktiskt bevara lokalens gamla historia. Samtidigt som vi valde lugna färger för att rummen blir så plöttriga ändå med maskiner och redskap, säger han.

Öppna ytor

Några av rummen längs med gången står fortfarande tomma. Men innan sommaren kommer ska allt vara på sin plats.

– Vi ska börja samarbeta med massörer, terapeuter och kiropraktorer och liknande, och de är de som kommer att hålla till i de här utrymmena, säger Peter Meklin.

Åse Rask står och trampar vid en av maskinerna upp på balkongen. Hon blickar ut över maskinparken nedanför och på de personerna som tar igen sig i lokalens mittpunkt. Ett samlingsställe där de dricker vatten och läser träningsblad.

– Det känns väldigt luftigt och fräscht. Mycket lutar åt att jag hyr ett av behandlingsrummen här för egen verksamhet, säger hon.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax
tfn 528 478

Foto: ANDREAS DIENERT
andreas.dienert@nyan.ax

Provtränar. Åse Rask testar på maskinerna. Hon går också i tankarna om hon ska hyra ett av de lediga behandlingsrummen och använda för egen verksamhet.

I stället för skyltar. Den blå gången tar besökarna mellan de olika avdelningarna.

För stora grupper. Innehavaren Peter Meklin i den stora gruppträningsalen som har ett golv anpassat speciellt för dans där det ryms upp till 50 personer.

Luftig miljö. Gymmet är uppdelat i flera olika sektioner. På nedervåningen finns en uppsjö av de traditionella maskinerna. Uppe på balkongen finns löpmaskiner och under balkongen en sektion avsedd för endast damer.

Rymdskepp. Arkitekten Conny Sjölund hade rymden i tankarna när han designade spinningrummet.

nyan.ax

➤ SÄLJES

SÖDRA ÅLANDS SKOLDISTRIKT

Följande tjänster och befattningar lediganslås att sökas

KYRKBY HÖGSTADIESKOLA

1. En **timlärarbefattning i huvudsyssla som specialklasslärare** i träningsundervisningen (sign.109)
2. En **speciallärartjänst i samordnad specialundervisning** på högstadiet (56)
3. En **timlärarbefattning i teknisk slöjd**, delaktig i ett elevprojekt (sign. 44)
4. En **timlärarbefattning i huvudsyssla i finska**

Tjänsterna och befattningarna tillträds den 1.8.2009 och anställningen pågår tills vidare.

Upplýsingar:

Nr 2-4: Rektor Gerts Friman, tel. 328711 (tj), 0457 5267483 eller gerts.friman@sahd.ax eller <http://www.khs.ax/>

Nr 1: Ledande lärare Rita Henriksson, tel 328725 (tj), 45894 (hem) eller rita.henriksson@sahd.ax.

Ansökan med CV och behörighetsintyg skall inlämnas **senast den 27.2.2009 kl. 15.00.**

Ansökningarna sänds till: Södra Ålands Högstadieskolor, Box 5, 22151 JOMALA.

Söks flera tjänster inlämnas en ansökan till varje tjänst. Den som blir vald skall lämna straffregisterutdrag.

Forbundsstyrelsen

➤ LEDIGA PLATSER

NORRA ÅLANDS HÖGSTADIEDISTRIKT

Lediga lärartjänster på norra Åland

Godby högstadieskola

1. Ett **lektorat i svenska** på provår från 1.8.2009
2. Ett **lektorat i svenska** på provår från 1.8.2009
3. Ett **lektorat i historia och svenska** på provår från 1.8.2009
4. Ett **lektorat i kemi och geografi** på provår från 1.8.2009
5. Ett **lektorat i matematik** på provår från 1.8.2009
6. En **timlärartjänst i finska** i huvudsyssla för tiden 1.8.2009-31.7.2010, under förutsättning att elevunderlag finns.

Upplýsingar: Rektor Marianne Rangsten tel 431210 / 0457 3464164, rektor.kansli@ghs.ax

Lågstadieskolorna i Finström

7. En **specialklasslärartjänst** i samordnad specialundervisning på provår från 1.8.2009
8. En **timlärartjänst** som resurslärare i årskurserna 1-6 för tiden 1.8.2009-31.7.2010

Upplýsingar: Föreståndare Cecilia Johansson / Benita Gustafsson tel 41243, 0457 5221615, kallbo.foresandare@finstrom.ax

Tjänsterna 7 och 8 tillsätts under förutsättning att de godkänns av kommunstyrelsen.

Sunds skola

9. Ett **klasslärarvikariat** under en alterneringsledighet för tiden 1.8.2009-30.06.2010

Upplýsingar: Föreståndare Mathilda Öström tel 45441 / 040 8416310, mathilda.ostrom@sund.ax

Ansökan med CV och behörighetsintyg skall inlämnas **senast den 27.2.2009 kl. 15.00** till skolkansliet.

Söks flera tjänster inlämnas en ansökan till varje tjänst. Av ansökan skall tydligt framgå nummer på den tjänst som ansökan avser. Den som blir vald skall lämna straffregisterutdrag.

Ansökningarna sänds till Norra Ålands högstadieskolor, Box 2, 22411 GODBY

Viola och Rolf i bowlartoppen

■ **BOWLING.** De åländska mästerskapen i bowling för veterander avgjordes i Idrottsgården i onsdags.

Av de nio damerna som gjorde upp var det **Viola Engblom**, MPF, som tog hem titeln på 700 poäng. Tvåa blev **Doris Nordberg**, Kåglan, på 694 poäng och trea **Junis**

Flöjt, MPF, 668 poäng.

Av de 24 deltagande herrarna var det **Rolf Eriksson**, Baccus, som vann mästerskapet på 913 poäng. **Göran Sjöberg**, MPF, kom därefter på 857 poäng och på tredje plats hamnade **Allan Byberg**, IFK Mariehamn, på 815 poäng. (mn)

➤ LEDIGA PLATSER

POSTEN ÅLAND

Ombudsverksamhet i Sund

Posten Ålands postombud i Sund, Ljunggrens Kb, upphör med sin affärsverksamhet under januari/februari. Detta innebär att vi nu söker en annan affärsidkare som är intresserad att bedriva postombudsverksamhet i kommunen. Lämpligt startdatum för denna verksamhet är redan måndagen den 16 februari eller så snart det är möjligt.

Som alternativ till ovanstående tittar vi även från Posten Ålands sida på eventuella lämpliga hyreslokaler om cirka 10 m², där vi kan bedriva någon form av egen verksamhet.

Intresseanmälningar och förfrågningar riktas till affärsområdeschef Eivor Granberg, telefon +358 (0)18 636 722 eller e-post eivor.granberg@posten.ax. Intresseanmälningarna ska vara inlämnade senast fredagen den 6 februari 2009.

POSTEN ÅLAND AB, PB 1000, 22111 MARIEHAMN
TEL växel 6360 • FAX 636 608 • E-POST brev@posten.ax
INTERNET www.posten.ax

➤ LEDIGA PLATSER

Lärartjänster

I Mariehamns stads grundskolor finns följande ordinarie tjänster att söka från och med läsåret 2009-10. Tjänsterna tillsätts från 1.8.2009 med ett års provtid om inte annat nämns.

1. En **lektor i gymnastik och idrott för flickor**. Ordinarie från 1.10.2009.
2. En **lektor i gymnastik och idrott för pojkar**. Utbildning i hälsokunskap är önskvärd i båda lektoraten.
3. En **lektor i teknisk slöjd**. I undervisningen ingår både trä- och metallslöjd. Ordinarie från 1.10.2009.
4. Tre **klasslärare**. Två av tjänsterna är för närvarande placerade vid Ytternäs skola och en vid Strandnäs skola. Till en av tjänsterna vid Ytternäs söks en lärare som kan undervisa i musik också i de högre årskurserna. I tjänsten vid Strandnäs är kompetens/erfarenhet av specialundervisning en merit.
5. En **lektor i elevhandledning**. Erfarenhet av elevvård och antimobbingsarbete är en merit.

Information om tjänsterna 1,2 och 3 lämnas av rektor Bengt Moliis, tel. +358 18 531370.

Information om nr. 4 lämnas av rektor Krister Norrgrann, tel +358 18 531360 el. +358 457 3312633, efter 15.2 vice rektor Monica Grunér, tel. +358 18 531361 el. +358 457 5243788. Information om nr 4 och 5 ges av rektor Mikael Rosbäck, tel. +358 18 531340 el. +358 457 5958596

E-postadressen till samtliga är fornamn.efternamn@mariehamn.ax

Samtliga tjänster är inrättade vid Mariehamns stads grundskolor, vilket innebär att lärare inte anställs vid specifik skola

Inom kort (efter vederbörligt godkännande) kommer även ett par uppdrag inom skolledningen att utannonseras. Närmare information om dessa ger skoldirektör Mari-Ann Kullman tel. +358 18 531330.

Ansökan med CV och behörighetsintyg skall inlämnas senast 27.2.2009 kl. 15.00 till Skolnämnden i Mariehamn, PB 5, 22101 Mariehamn. Den som blir vald skall lämna straffregisterutdrag. Eftersom Mariehamns stad eftersträvar en jämnare könsfördelning inom alla personalgrupper ser vi gärna både kvinnliga och manliga sökande. Se även www.mariehamn.ax/ grundskola o. utbildning.

MARIEHAMNS
STAD

www.mariehamn.ax

IFK – ett av Europas yngsta lag

■ **FOTBOLL.** IFK Mariehamn har ett av de yngsta lagen i Europas högsta ligor, med sin genomsnittsålder på 23,19 år.

Det betyder en 20:e plats på den lista som den danska tidningen Tipsbladet har sammanställt.

Lägst snittålder, 22 år, hittar man i OFK Belgrad. OFK betyder just passande nog Ungdomens fotbollsklubb.

Det finns ytterligare ett lag i Tipligan som har låg ålder och slår sig in strax före IFK på en 14:e plats, och det är Abolaget Inter med 23,05 år.

Annonsera i den tidning du själv läser!

➤ ANBUD

Städ-dimensioneringen

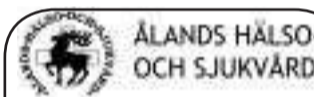
i Lemlands grundskola utbjöds på anbud som ska inlämnas **senast den 23.2.2009, kl 12.00**

Anbudshandlingar erhålles från skolkansliet, tel 328 717 eller e-post info@sahd.ax

Lemland den 27.1.2009

Skolnämnden

➤ LEDIGA PLATSER

lediganslår följande tjänster och vikariat:

1. En **sjuuskötare** med aktuell placering vid Primärvårdsenheten/ diabetesmottagningen. Utbildning inom diabetesområdet är meriterande.
2. En **hälsovårdare/ alt.vik. sjuuskötare**, med aktuell placering på Södra Åland.
3. En **hälsovårdare/ alt. vik. sjuuskötare**, 20 vt med aktuell placering vid Föglö hälso- och sjukvårdsmottagning.
4. En **vik. hälsovårdare** med aktuell placering vid Jomala hälso- och sjukvårdsmottagning.
5. En **vik. sjuuskötare** med aktuell placering vid läkarmottagningen i Mariehamn.

Kompetenskrav enligt reglemente.

Lön enligt avtal.

Tillträde enligt överenskommelse.

Ansökan och närmare förfrågan riktas till överskötare Birgitta Hermans, Ålands hälso- och sjukvård, PB 1055, 22111 Mariehamn, tel. (0)18 538 610 eller e-post: birgitta.hermans@ahs.ax

Ansökan inlämnas **senast 13.2.2009 kl. 15.00.**

Tabelljumbon från förra säsongen, KooTeePee, hamnar så högt som på fjärde plats med 22,14 år.

Bland de stora topplagen i Europa är det Arsenal som har lägst ålder med 23,13 år, vilket placerar laget på 17:e plats.

I samma tidning kan man läsa att Europas tre mest ålderstigna lag återfinns i Italien. Milan toppar på 29,27 år tätt följd av Inter (29,07) och Bologna (28,88).

Det fanns inga finska lag med bland de topp 30 över högst snittålder. (mn)

Sportens kom ihåg

■ **Hockeyskola/lekis:** Lördagar 11.00-12.00. Ta med du har i utrustningsväg. Alla nya som gamla välkomna.

■ **Volleyboll:** Distriktsdomarkurs i volleyboll 31 januari-1 februari. Arrangeras i samarbete med ÄVF och NIG-09. Kursledare Klas Hejdenberg. Info och anmälningar till Sandra Ekström: sandra.ekstrom@aland.net, 040-8455896/22896

■ **ÅID-cykel:** Vårnöte i morgon fredag 19.00, på Dinos. Program: Prisutdelning. Anmälan till Harry Rönnberg, tel. 23226, senast 28 januari.

■ **ÅID-fridrott:** Funktionärsutbildning, Steg 1, onsdag 11 februari 19.00-21.30 i Vikingahallen, Jomala. Anmälningar till Jocke Roiha, senast 6 februari, per e-post: jocke.roiha@aland.net.

■ **ÅID-fridrott:** Ungdomsserie inomhus 2009, omgång 2, i Eckeröhallen på söndag. Tävligen startar 10.00. Grenar F 9, 11/Längd(zon), Kula. F 13, 15/Höjd, Tresteg. P 9, 11/Höjd, Kula. P 13,15/Längd, Kula. Anmälningar senast 09.30 på platsen.

■ **ÅID-skidor:** Intresserade skidåkare för gemensam resa till Botniavasan (53km) 8 februari ombedes kontakta Stig 0405935444 el Lennart 0408657070 senast 28 januari.

■ **ÅID-skidor:** ÅM 30 km H21 och 15 km D21 är flyttad från 1.2 till 15.3 i samband med Prästgårdssloppet.

■ **ÅID-skidor:** Funktionärerna i förra helgens NAID-M har diskussion och uppföljning av tävlingarna på Vikingahallen sön.1 februari 19.00.

■ **ÅID/HIK-skidor:** Andra deltävlingen i HåWe-bil cup vid skidskiskyttacentret i Jomala lördag 12.00, fri stil. Klasser D/H8 600m utan tidtagning, D/H10 1 km, D/H12 2 km, D/H14 3 km, D/H16 5 km, D/H18 5 km. Anmälan på plats 11.30.

■ **Ålands GK:** Vinterträning i Vikingahallen för ÅGK-medlemmar. Slagträning till och med 29 mars på söndagar 18.30-20.00. Ring kansliet tfn 41500 för bokning av matta.

■ **ÅMK-folktrace:** Möte på klubben söndag 1 februari 14.00. Alla upp. Kom ihåg medlemsavgiften till MK Orion i kr.Vid frågor ring Åse kvällstid 38908

SKYTTE

ASSF, luftgevär cup 6.

A: 1) Andreas Virtanen 565, 2) Tom Mattsson 558, 3) Peter Hellsten 546.

D: 1) Elin Liewendahl 381, 2) Kristina Nordlund 378, 3) Ellen Mattsson 363.

MS14: 1) Leo Jansson 279.

MS12: 1) Maria Liewendahl 179, 2) Elin Abrahamsson 168, 3) Max Mattsson 156.

S10: 1) Linnea Abrahamsson 188, 2) Jonathan Grönlund 185.

S8: 1) Daniel Liewendahl 192.

RIKSNYTT

Ny doktorsavhandling visar

Byskolan ger samhället trygghet

En i raden. Pålbole skola i Finström är en i raden av byskolor som lagts ner eller hotas av nedläggning. Enligt en ny doktorsavhandling representerar de små skolorna en del av den finländska pedagogiken. "Skolan är samhällets livsnerv, säger forskaren Gunilla Karberg-Granlund.

Foto: JONAS EDSVIK

VASA/HELSINGFORS. –Då jag intervjuade lärare i byskolor märkte jag att mitt forskningsobjekt håller på att försvinna.

Det säger pedagogie magister Gunilla Karberg-Granlund som disputerar med avhandlingen Att förstå det stora i det lilla. Byskolan som pedagogik, kultur och struktur.

Gunilla Karberg-Granlund har bland annat intervjuat 12 lärare som jobbar i små skolor i olika delar av Svenskfinland. Dessutom har hon analyserat skolnedläggningsdebatten.

Intresset för byskolor vaknade då hon själv arbetade som lärare i Korpo.

Försvinner

På många orter försöker man spara genom att lägga ner skolor. Karlberg-Gran-

lund anser att de små skolorna representerar en del av den finländska pedagogiken. Om små skolor stängs försvinner därför ett kunnande som lärarna står för. Hon tycker att sparkraven inte är realistiska.

–Helhetsperspektivet saknas. Man borde beakta det sociala kapitalet och se skolans betydelse för närskapet. Man försöker spara i en sektor, men det finns en risk för att det uppstår kostnader i en annan sektor.

Lärarna, eleverna och människorna nära skolan identifierar sig med den och är intimt sammankopplade med dess öden.

–Eleverna kommer inte dit och förstör den, utan skolan är allas gemensamma tillhörighet som man värdesätter, säger Gunilla Karberg-Granlund.

Skolan symboliserar också

frågor om existensberättigande.

–Om skolan finns eller inte påverkar också lokalsamhällets existens och framtid. Skolan är samhällets livsnerv.

Trygg miljö

För barnen och föräldrarna är den lilla skolan också en fråga om grundtrygghet. Medan barnen är yngre är det viktigt för föräldrarna att skolan finns nära hemmen. I det lilla sammanhanget lär läraren känna varje elev och kan hjälpa dem framåt. Läraren lär känna familjen och ser eleven i sitt sammanhang.

I en byskola leker eleverna med barn i alla åldrar, flickor och pojkar tillsammans. I stora skolor söker elever sällskap av jämnåriga av samma kön.

–Det är en paradox, men

i det lilla sammanhanget fostras man till tolerans mot olikhet, för man kan inte välja bort någon.

Trivsel i skolan har varit aktuell i olika former på den senaste tiden. Karlberg-Granlunds forskning synliggör att det totala elevantalet och skolans plats har en betydelse för gemenskaps känslan och tryggheten. Det bör man uppmärksamma i fortsatta undersökningar i Finland. I en liten skola som finns nära hemmet kan eleverna vara samma personer som hemma. Lärarna får lättare en långvarig kontakt till eleverna i en liten skola.

–Eventuella konflikter kan inte sopas under mattan i en liten skola.

FNB/SPT-KATJA HINTSANEN

Nästan hälften av börsvärdet borta

HELSINGFORS. Det häftiga börsvärdet slutade nästan hälften av värdet på de globala börserna i fjol.

Över 28.000 miljarder dollar (mer än 21000 miljarder euro) av kurserna har försvunnit i tomma intet, uppgav börserna samarbetsorgan WFE på torsdagen.

Summan är två tredjedelar

större än den sammanlagda bruttonationalprodukten i hela EU.

Mätt med de centrala indexen för markandsutveckling sjönk börskurserna med i snitt 42 procent i fjol.

Börserna är trots det värda lite mera än i millennieskiftet. Efter att IT-bubblan sprack år 2002 var det globala markandsvärdet på aktier en tredjedel lägre än i slutet av fjolåret. (FNB)

Ny chef för kyrkans svenska arbete

HELSINGFORS. Teologie licentiat Bror Träskbacka har utsetts till ny direktör för Kyrkans central för det svenska arbetet. Träskbacka, som nu är kaplan i Esbo, tillträder den nya tjänsten i början av februari. Han har tidigare varit kyrkoherde i Tammerfors svenska församling, uppges Kyrklig tidningstjänst.

Centralen för det svenska arbetet ställer upp med bland annat konsultation, kurs- och kontaktverksamhet och produktion av material och program. Den går ut med kyrklig information och producerar andakter i radio och tv.

Centralens nuvarande direktör blir i februari kyrkoherde i Pernå. (FNB)

Åländska aktiekurser

29.1.2009	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	500,00	850,00	45,00
M:hamns parti	2,000	2,400	100,00
M:hamns telefon	2,400	2,500	92,00
Eckerö rederi ab	30,00	33,00	2,00
Hildegard	40,000	52,000	3,000
C Rundberg	120,00	130,00	2,20
ÅTT	–	80,00	1,00
Alfa	15,000	17,500	1,000

HELSINGFORSBÖRSEN

Nordea	4,23	4,25	0,50
Nokia	9,64	9,65	0,53
TeliaSonera	3,51	3,52	0,42
Viking Line	31,50	31,80	1,00
ÅAB A	26,60	28,50	1,00
ÅAB B	19,50	20,40	1,00

En bra vecka med två dagar ordentligt uppåt och så en rekyl på torsdagen. Så karakteriserar Yngve Söderlund på Ålandsbanken den gångna veckan. Det har varit neråt också, men trots fortsatt dåliga siffror skakar man dem av sig. Siktet är nu inställt på att 1010 skall bli bättre än 2009 och då betraktas den statistik som kommer in som historia.

Några stora förändringar i läget har inte skett. Många företag konstaterar att de inte vågar säga något om utvecklingen i år. Kronan har stärkts något, den närmar sig med tveksamhet 10,50.

Lokalt ligger noteringarna på de stora bolagen i stort sett stilla. Eckerö sjönk förra veckan i samband med utflaggingen till 30 och 33. Orkla låg i går på 47,10 Nkr.

ANBUD

Ålands landskapsregering

inbegär anbud på

byte av befintligt luftkonditioneringsaggregat

i landskapsarkivet i Självstyrelsegården i Mariehamn.

Anbudshandlingar finns att hämta från Ålands landskapsregerings registratorskontor.

Närmare upplysningar om arbetet lämnas av Bernt Hagström, tel. 25000, gsm 0457 595 8561 eller e-post bernt.hagstrom@regeringen.ax

Anbud inlämnas i slutet kuvert, märkt "Luftkonditioneringsaggregat" **senast den 13 februari 2009 kl. 16.15.**

www.regeringen.ax

LEDIGA PLATSER

 ÅLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

lediganslår följande tjänster att sökas **senast fredag 13 februari 2009, kl 15.00**

1. En tjänst som sjukskötare med aktuell placering vid medicinska avdelningen.

2. En tjänst som primärskötare med aktuell placering vid medicinska avdelningen.

Kompetenskrav enligt reglemente. Lön enligt avtal.

Tillträde enligt överenskommelse.

Närmare upplysningar om tjänsterna ger v. avdelningsskötare Helena Söderlund, tel. 018-535 115, e-post: helena.soderlund@ahs.ax

Ansökan riktas till v. överskötare Christel Lindberg, tel. 018-535 157 e-post: christel.lindberg@ahs.ax.

Ålands hälso- och sjukvård
PB 1055
AX-22111 Mariehamn

LEDIGA PLATSER

Ålands Vindenergi Andelslag bildades 1994 och vi bygger, driver och servar vindkraftverk på Åland. Vår verksamhet utökas hela tiden och till vårt serviceteam söker vi dig som är eltekniker med mekaniskt intresse eller en maskintekniker med elintresse. En som tycker

om att jobba på höga höjder samt gillar utmaningar och omväxlande arbete, kort och gott en;

servicetekniker

Vi söker även efter timanställda, sommarextra 2009.

Är du intresserad? Vill du veta mera? Kontakta då VD Henrik Lindqvist på Ålands Vindenergi Andelslag på tel 12065 eller 0400-529 176, e-post: henrik@alandsvindenergi.ax.

Skicka in din ansökan med CV och löneanspråk **senast den 16 februari till:**

Ålands Vindenergi Andelslag
Hamngatan 8
AX-22100 Mariehamn

ÖVRIGT

SVINRYGGENS
DEPONI AB

öppnar inert deponi

2.2.2009

Till inert deponi kan följande lämnas:

- betong • tegel • klinker • glas
- keramik (tex. wc-stolar m.m.)
- gipsbaserat byggmaterial
- berggrundsmaterial
- muddermassor (som inte innehåller farliga ämnen)

Öppethållningstider enligt överenskommelse.

För närmare anvisningar och information ring tel. 32 443 eller 0457 313 4443

Samordnade reningsåtgärder nödvändiga för Östersjön

■ **Carl-Gustav Flink** fortsätter ivrigt påhejad av **Jack Sjölund** att ondgöra sig över hanteringen av Flinkens flera år gamla s.k. vattenskyddsplan för Slemmern.

Stadens miljönämnd behandlade dokumentet och konstaterade att innehållet närmast var att betrakta som en åtgärdslista för stadens VA-verk. Åtgärder som redan ingick i stadens normala rutiner.

Flink har erhållit ersättning för vad han har gjort på uppdrag av staden och innehållet i Flinks alster har kommit till användning i den mån det har varit relevant.

Mötet med stadsdirektören, som Flink refererar till och som Flink själv initierade, påbörjades med att Flink deklarerade att han avsåg att fakturera staden för mötes-tiden. Jag talade då om för Flink i bestämd ton, att det inte är brukligt att ersättning utbetalas om någon frivilligt har begärt att få marknadsföra sina tjänster.

Tydligt uppfattade Flink detta som en uppsträckning, men hans uppfattning om att "uppsträckningen" skulle ha varit riktad mot någon annan än honom själv, är en överraskning.

De oavsiktliga utsläppen till Slemmern är besvärande olyckor som måste åtgärdas och förberedelser har påbörjats för att hindra upprepning. Citronpriset, som staden har förärat med, är närmast genant för Ålands Natur & Miljö, som därmed visar att man inte har förberett ärendet tillräckligt ingående.

Möckelbybäcken. "Mariehamns stad har om någon försökt initiera förändringar i Möckelbybäckens tillrinningsområde. Problemet är bara att så många andra är inblandade: två kommuner, landskapsregeringen, jordbruk, privata företag och enskilda." skriver Mariehamns miljöchef.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Mariehamns stad har om någon försökt initiera förändringar i Möckelbybäckens tillrinningsområde. Problemet är bara att så många andra är inblandade: två kommuner, landskapsregeringen, jordbruk, privata företag och enskilda. Det står tyvärr inte i stadens makt att styra över dessa och ensidiga åtgärder från stadens sida leder ingenstans. Möjligen skulle alla nämnda kollektivt ha tilldelats Citronpriset, men att utse endast en av parterna, tyder på bristfällig ärendehantering.

Beträffande den omtalade resan till St Petersburg har

Mariehamns stad tidigare initierat aktiviteter som nu är på väg att leda till att Östersjöns stadssamhällen med konkreta åtgärder och med samlade krafter kommer att minska sina utsläpp av näringsämnen.

Staden kommer vid det nu aktuella mötet att inom ramen för konferensprogrammet beskriva hur uppföljning och koordinering av miljöprestanda för Östersjöns alla avloppsvattenreningsverk är tänkt att ske.

För att stärka stadens miljöprofil och engagemang är det också av största betydelse och glädjande att stadens förtroendevalda beslutsfattare har intresse att delta

och ta till sig information om hur viktig samordningen av stadssamhällenas konkreta miljöinsatser inom Östersjöregionen är.

Jan Westerberg
Miljöchef

PS. Jack Sjölund personangrepp på mig ifråga om MISE var ett slag i luften. Efter den 31 december 2006, när jag lämnade MISE och återgick till min ordinarie tjänst inom Mariehamns stad, har jag inte haft möjlighet att påverka MISEs utveckling, som i dag går i motsatt riktning jämfört med de ursprungliga intentionerna. DS

Effektiv missbrukarvård?

■ **Att missbruket** är något som ökar är något som vi måste inse! Människor mår dåligt på grund av detta, såväl missbrukare som anhöriga.

Många, kanske t.o.m. de flesta med problem söker inte hjälp för sitt missbruk trots att behovet är uppenbart för omgivningen. Andra inser att de behöver hjälp och söker denna. Motivation och initiativ från missbrukarens sida är det första stora steget. Det är just då vi måste fånga upp dem. Ingen söker hjälp i onödan!

Inom hemkommunen vill man att missbrukaren ska klara av att gå i öppenvården ett antal gånger och kunna passa överenskomna tider, annars är man inte motiverad. Men är det inte just då man inte klarar av öppenvården?

Dylka "motivationstester" begränsar möjligheterna. Frågan är vem som har rätt att bedöma vårdbehovet? Tyvärr förbises klientens egen vilja många gånger.

Det är just här vi många gånger stöter på problem, många vägras vård på grund av att det kostar för hemkommunen. Men man kan ju fråga sig om det sen blir billigare att låta missbruket fortsätta och sedan betala för följderna därav. Eller måste det gå så långt

att missbrukaren mår så dåligt att han/hon tar saken i egna händer och gör slut på missbruket genom att ta sitt eget liv? Detta är visserligen på sitt sätt effektivt och ger 100 procent resultat. Men så får det inte vara i vårt land! Det lidande som ett självmord innebär för de efterlevande kan inte beskrivas eller mätas i pengar.

Det har hänt igen. En ung person som vägrats betalningsförbindelse såg ingen annan utväg än att ta sitt liv, och ytterligare ett dödsfall inom samma vecka har skett pga att personer inte får den vård de borde få och har rätt till.

Skärpning! En missbrukare är precis lika mycket värd som vilken annan sjuk människa som helst och har samma rätt till vård och ett bättre liv. Vi inom missbrukarvården känner oss maktlösa inför beslutsfattarna som sitter på pengarna. Alla som har möjlighet att påverka och bestämma i denna fråga: Tänk om det en dag gäller ditt eget barn eller annan anhörig en dag!

Understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård rf
Pixneklinken
DrogRehab Östan
Tolvh Center
Samaria i Österbotten rf

Annika Dahlqvist 6 februari på Hälso- och Miljömarknaden

■ **År 2008** blev på många sätt ett omvälvande år. Propagandan för den "fettsnåla kosten" har stött på stora motgångar och har visat sig sakna vetenskaplig grund. I stället är det affärsintressen som lyckats nästla sig in hos myndigheterna i Sverige.

Men här gjorde Socialstyrelsen i Sverige en mycket hedervärd insats genom att ge läkaren **Annika Dahlqvist** rätt att fråga den fettsnåla kosten och ordinera en lågkolhydrat och till diabetiker.

Att experter hos Livsmedelsverket i Sverige har avlönats av margarinindustrin har likaledes väckt uppestånd och kraftigt försämrat Livsmedelsverkets trovärdighet.

En kost med lägre innehåll av kolhydrater och mer fett har däremot i en rad sammanhang fått ett genomslag. Många människor som tidigare varit fångna i diabetessjukdom och övervikt av de felaktiga kostråderna, intygar i dag hur man till och med kan sluta med insulin och samtidigt äta sig mätt. Det är för enskilda människor och vårdsektorn en stor tragedi och en dyrbar tvångströja som det svenska samhället nu kastar av sig.

Den fråga som återstår att ställa till rätta är margarinindustrins och Livsmedelsverkets grundlösa påstående att mättat fett skall undvikas, det påstås att vi skall välja "rätt fett", "mjuka fetter", "flytande fetter", "omättade fetter" etc.

I själva verket är vårt kanske främsta livsmedel, modersmjölk, rikt på mättade fetter.

Dessa är stabila och fullgoda fetter. Det ligger nära till hands att se fettfrågan som en, i annan mening, "näringspolitisk fråga".

De flesta av margarinindustrins råvaror kommer från växtriket och dessa består mest av omättade fetter, medan deras huvudkonkurrent, mejerisidan, har mest mättade fetter i sina råvaror.

När margarinindustrin med hjälp av Livsmedelsverket propagerar för de egna fetterna och varnar för huvudkonkurrentens fetter är detta ett av de skickligaste marknadsföringsprojekten i modern tid.

En överläkare sade redan för många år sedan att Coca-cola och McDonalds hade mycket att lära av sojaodlarna i USA och margarinjätten Unilever, eftersom dessa lyckats få sin reklam spridd av personer i vita rockar.

Källan till denna text kommer från debattören och miljöforskaren **Gunnar Lindgrens** nyhetsbrev 9.1.2009.

Annika Dahlqvist är i dag en flitigt anlitad föreläsare och nominerad till Årets Kvinna 2008 i Aftonbladet. Vinnaren presenteras på den internationella kvinnodagen den 8 mars 2009.

Den 6 februari har du möjlighet att komma och lyssna till Annika när hon deltar i Årets Hälso- & miljömarknad den 6-7 februari.

Föreläsningen kommer att ske i Nordeas banklokal med start kl. 19.00.

Varmt välkomna önskar
Ålands Hälsoalternativ
Styrelsen

Vichyvatten är inte viktigaste frågan

■ **I torsdagens** nyhets-sändningar får man veta att lantrådet **Viveka Eriksson** och landskapsregeringen beslutat att övergå från vichyvatten till kravatten på sina möten. Detta som ett led i arbetet med hållbar utveckling.

Den nyheten kommer samma vecka som Åland emottagit tre enormt tunga ekonomiska besked; att klumpsumman minskar med ytterligare 12,5 miljoner euro, att Birka Paradise flaggar ut och att statsåklagaren dömer ut

PAFs Internetspel i riket. Man blir därför mycket förvånad när man får höra att lantrådet och landskapsregeringens tankar uppehåller sig vid frågor på vichyvattensnivå. Nu om någonsin bör fokus vara på den framtida åländska ekonomin och de enorma utmaningar som väntar.

Tyvärr är det inte först gången som regeringen väljer att plocka med småsaker istället för att på allvar ta itu med stora svåra frågor.

Arbetet med hållbar utveckling förefaller vara att sätt skylta över det faktum att man inte förmår ta itu med de verkligt tunga miljöproblemen. Enligt vår uppfattning är det vattenkvaliteten i Östersjön som bör ha högsta möjliga prioritet i miljöarbetet och efterlyser tydliga och klara regleringar för utsläppen från fiskodling och jordbruk.

Östersjöns nedsmutsning kräver en fullständig fokusering inom miljöarbetet, långt framom vichyvatten, miljöbils-

premier och annat som i slutändan ger en ytterst marginell, om ens någon, miljöeffekt.

Det är mycket viktigt att lantrådet **Viveka Eriksson** och landskapsregeringen visar ett tydligt ledarskap och samlar sina krafter för att navigera Åland mot en ljusare framtid än den tunga tid som nu råder.

Camilla Gunell (S)
Carina Aaltonen (S)
Barbro Sundback (S)

Nollvision eller vansinne?

■ **Blir** så förvånad när jag läser om hur man skall göra staden säkrare genom fartgubbar och hastighetssänkningar.

Jag tar mig fram med cykel och aktar mig för bilvägen. Inte kan man lita på att en bil kör 30 km/h bara för att en skylt säger det, skyltar ger ingen garanti eller extra liv.

Kan jag som lätttrafikant kräva Tekniska verken på skadestånd om jag blir påkörd? Om jag korsar vägen och ser en bil som är 20 meter bort och tar för givet att den kör 30 km/h så har jag 3 sekunder på mig att ta mig över. Kör

den då 60 km/h så träffar den mig efter 1 dryg sekund.

Det talas vitt och brett om nollvision i trafiken men om inte ens tågen som går på räls och är färre när nollvision hur skall då stadstrafiken kunna det?

När jag var barn fick jag höra att vägarna var farliga och att jag inte skulle leka vid dem och vara varsam om jag måste korsa dem. I dag verkar inte det som att bilvägen är farlig, det ju bara 30 km/h.

En annan sak som gör mig arg är att tekniska chefen **Kai Söderlund** lär ska bo vid fart-

Hjulburen. "Jag tar mig fram med cykel och aktar mig för bilvägen. Inte kan man lita på att en bil kör 30 km/h bara för att en skylt säger det..." skriver insändarskribenten.

Foto: ANDREAS DIENERT

hindret på Ålandsvägen! Att det råkar sig att en stadsanställd fått sitt " eget " farthin-

der. Är inte det missbruk av skattepengar?

CK

TV-programmet

- 7.00 Gomorron Sverige** [svt1]
10.30 UR
13.00 Rapport
13.05–13.50 Debatt (R)
14.35–15.45 Alpint [4452189]
 Direkt. Världscupen. Damernas slalom, andra åket.
16.00 Carola – 25 år som artist (R) [90214] Porträtt.
17.00 Rapport [76009]
17.05 Gomorron Sverige
17.55 Antikrundan (R) [7604382]
18.55 Sportnytt [5275837]
19.00 Rapport med A-ekonomi
19.10 Regionala nyheter
19.15 Go'kväll [483214] En känd person bjuder fyra önskegäster på middag. Ingallil Mosander och C-G Karlsson tipsar om aktuella böcker och filmer.
20.00 Kulturnyheterna [77769]
20.15 Regionala nyheter [7018498]
20.30 Rapport med A-ekonomi
21.00 På spåret [36092]
 Frågesport från 2008. Del 10 av 13. Det har blivit dags för kvartsfinal och för de tävlande lagen är det vinna eller förlust som gäller. För musiken står stråkkvartetten Brain Train Strings.
22.00 Skavlan [32276]
 Pratshow. Del 3 av 8. Även 2/2.
23.00 Vem är Forrester? [1270450]
FILM Amerikanskt drama från 2000. De två kommer från helt skilda världar. Jamal är basketspelare och William är en tillbakadragen författare. I-rollerna: Sean Connery, Rob Brown, F Murray Abraham. Regi: G V San.
1.15 Kulturnyheterna (R) [4047238]
1.30 Mia och Klara (R) [9031073]
 Svensk humorserie. Del 1 av 8. Mia klär ut sig till bloddroppe på jobbet. Hundtränaren Görel lär ut svartvitt tänkande. Ny-skilda frisörskan Gullettusan ältar skilsmässa med Klara.
2.00 Rush hour [9845696]
FILM Amerikansk komedi från 1998. Konsuln Hans är 11-åriga dotter Soo kidnappas i Los Angeles. Konsuln kallar på sin vän Lee från polisen i Hongkong. I rollerna: Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson. Regi: Brett Ratner.
3.35–9.05 SVT24 [63222899]

- 10.00 24 Direkt** [5766740] [svt2]
11.35 Alpint [9617856]
 Direkt.
12.45 24 Direkt [17677363]
16.50 Harry – med pappa i köket (R) [5546011] Även 1/2.
17.20 Hype (R) [37479]
 Även 31/1.
17.50 Babel (R) [75092]
 Även 1/2.
18.20 Nyhetstecken [2776566]
18.30 Oddsat [94585]
18.45 Utiset [665721]
19.00 Stephen Hawking och big bang [28740] Brittisk dokumentär från 2007. Del 2 av 2. Stephen Hawking kan bara skriva tre ord i minuten och talar med hjälp av en maskin.
19.45 Badmästare Paul [8667214]
 Dramadokumentär från 2007. Det är det bästa jobb han någonsin haft. Alla älskar badvakten Paul. Av Jakob Lass.
19.55 Rapport [2097214]
20.00 Vem vet mest? [1818]
 Frågesport. Även 1/2.
20.30 Garage (R) [2419]
21.00 Gérard Depardieu [13568]
 K special. Fransk dokumentär om skådespelaren Gérard Depardieu som spelat allt från Obelix till Greven av Monte Christo. Även 1/2, 4/2.
21.55 Rödluvan och vargen [4044818]
 Fransk animation. Den gamla folksagan kanske inte ger någon inlingar längs ryggraden längre. Men då har man inte sett den här versionen.
22.00 Aktuellt [4382]
22.30 Programstart: Engelska trädgårdar [3653]
 Brittiskt trädgårdsprogram. Del 1 av 6. I England öppnar varje år många trädgårdsodlare upp sina trädgårdar för allmänheten. Även 1/2, h 3/2.
23.00 Sportnytt [39522]
23.15 Regionala nyheter [2688943]
23.25 Rapport [1686276]
23.30 Ghost squad [14160]
0.20 Novellfilm 2008 [24870]
0.50 Popcirkus (R) [5574832]
2.20 Hjärnstorm (R) [1710528]
2.50–3.15 Musikmixen (R) [3465412]

- 7.30 Nanny** [647856]
8.00 Spin city [648585]
8.30 Just shoot me [3686653]
8.55–9.50 Rachael Ray [6600769]
10.40 Top Model Australien (R) [1489818]
11.40 Oprah (R) [9843924]
12.30 Rachael Ray [2981419]
13.25 Just shoot me (R) [7250547]
13.50 Våra bästa år [3243382]
14.40 Oprah [6548924]
15.35 How I met your mother (R) [6652585]
16.00 Melrose Place [511092]
17.00 Top Model Australien [520740]
18.00 Hell's kitchen [531856]
 Amerikansk realityserie från 2008. Del 2 av 15. Tävlingsdeltagarnas första uppgift är att dela 170 grams hälleflundror. Under middagsserveringen jobbar en medlem i laget som servitör. Programledare: Gordon Ramsay.
19.00 How I met your mother [567011]
 Amerikansk komediserie.
19.30 Scrubs [566382]
 Amerikansk komediserie från 2003. Del 10 av 22.
20.00 Are you smarter than a fifth grader? (R) [623276]
 Amerikansk frågesport.
21.00 Lipstick jungle (R) [272566]
 Amerikansk dramaserie.
22.00 2 1/2 män [583059]
 Amerikansk komediserie.
22.30 The whole ten yards [9310108]
FILM Amerikansk thriller-komedi från 2004. Yrkesmördaren Jimmy "The Tulip" Tudesky har pensionerat sig. I rollerna: Bruce Willis, Matthew Perry, Amanda Peet. Regi: Howard Deutch.
0.25 In plain sight [8709412]
1.20 Hot Shots [2178412]
FILM Amerikansk komedi från 1991. I-rollerna: Charlie Sheen, Cary Elwes.
2.50 Buying the Cow [1577667]
FILM Amerikansk komedi från 2002. I rollerna: Jerry O'Connell, Bridgette Wilson.
4.15 Hon kom tillbaka från de döda [2323528]
5.10–6.00 Hex [6279752]

- 6.05 Video zonkers** [1553045]
6.50 Nyhetsmorgon [34016924]
11.00 Nyheterna [956301]
11.05 Efter tio [7390634]
12.00 Nyheterna [685276]
12.05 Efter tio, forts [849498]
12.45 Hem till gården [1927905]
13.45 Nyhetskanalen [7112721]
14.00 Trav: Dagens rätt [453479]
 Direkt.
14.30 Judys domstol [973924]
 Även 12/2.
14.55 Judys domstol [438856]
 Även 16/2.
15.25 Nyhetskanalen [4263943]
15.30 Små i stora världen [465214]
16.00 House (R) [4157450]
16.55 That '70s show (R) [6138721]
17.20 That '70s show (R) [873295]
18.00 Handbolls-VM [477769]
 Direkt. Semifinal 1. **18.30** Handboll [926276] Semifinal 1. Från handbolls-EM i Kroatien.
19.05 Studio [9271740] **19.10** Handboll [462943]
19.55 Keno [4131740]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [912127]
20.25 Vädret [4125189]
20.30 Postkodmiljonären [560108]
21.00 Let's dance [336363]
 Danstävling. Del 4 av 12. Programledare: Jessica Almenäs, David Hellenius.
22.30 Säsongsstart: Hjälpl! [573672]
 Svensk komediserie från 2009. Del 1 av 8. Den amerikanska reportern Dan Carter är i Sverige för att göra ett reportage om landet.
23.00 TV4Nyheterna, Sporten och vädret [891009]
23.25 Let's dance [1221498]
23.40 Samantha [1769479]
0.15 Boston legal [2084986]
1.10 Mord i sinnet (R) [8222431]
 Brittisk thrillerserie från 2006
3.00 Fredagen den 13:e – del 4 [8225580] Amerikansk skräckfilm från 1984. I rollerna: Corey Feldman, E Erich Anderson.
4.40–6.25 Änglar på rymmen [9149832] Amerikansk-kanadensisk dramakomedi från 1989. I-rollerna: Robert DeNiro, Sean Penn.

- FST5**
6.00–10.00 God morgon med A-laget
 God morgon tillsammans med Petski, Magnus och Carina.
14.30 Ramp om historia
 Finska krigsbarn. Vinterkriget och fortsättningskriget delvis ur ett svenskt perspektiv.
15.00–15.23 Barbacka äventyr (R)
 Tre pojkar och fyra flickor, 12–14 år, på ett ridäventyr i det spännande och vackra Katalonien i Spanien.
16.37 Hill Street Blues (R)
 Legendarisk polisserie.
17.25 TV-nytt
17.30 Obs
18.00 BUUS-fredag
18.30 Lockie Leonard
 Del 8 av 26. Det är detaljerna som avgör.
18.55 Min syster och jag
 Del 8 av 16. Ibland är en storsyster bra att ha tycker Jens, och ibland inte. En norsk dramaserie.
19.00 Babel Special
 Daniel Sjölin möter Jens Lapidus, juristen som gjort dundersuccé med hårdkokta debutromanen "Snabba Cash".
19.30 TV-nytt
19.55 Sportnytt
20.00 Att spegla sin tid
 En dokumentär om Åbo Svenska Teater, Finland äldsta teaterhus: Kämparna.
20.30 Antiglobetrotter
 Simon Kvamm slår sig i slang med lokala hiphoppare i norra Tanzania och letar efter ett universellt språk som alla kan förstå.
21.00–21.30 Mäklarna (R)
 Svensk dramakomediserie. Del 5 av 12.
21.40 Dok: Blind kärlek
 Att hitta den rätta och att finna lyckan är svårt för den som ser. Dokumentärens huvudpersoner, blinda sedan födseln, delger oss sina kärlekshistorier.
22.50 TV-nytt
22.55 Eftersnack
 Smart snack – och en och annan banalitet – om veckan som gått.
23.40–23.54 Oddsat

ÅLANDSKANALEN

Kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30.

Nyheter/Debatt programmet: Rakt på.
 Gäst: Lagtingets vice talman Gunnar Jansson. Ämnen är flera, allt från Mises-räkningar till svenska språkets framtid i Finland.
Programledare:
 Nina Fellman.

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
 6.45–10.00 Gomorron. Med Leif Sundberg.
 6.50 Beträktelse. 6.55 Ålandsnytt. 7.00 Aktuellt. 7.30 Ålandsnytt. 8.00 Aktuellt. 8.30 Ålandsnytt. 9.00 Musikpaletten. 9.30 Ålandsnytt. 9.45 Sagostunden. 10.00–14.00 Middag. Med Tom Wiklund. 10.30 Ålandsnytt. 11.30 Ålandsnytt. 11.40 Musik. 12.00 Aktuellt. 12.10 Evenemangstips. 12.15 Kulturen. 12.30 Sagostunden. Sagan Trollkarlens kappa, skriven av Anna Wahlenberg och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans alla avsnitt repriseras. 13.00 Ålandsnytt. 13.03 Veckans gäst. Programledare Tom Wiklund Sänds i repris på lördag kl. 13.00 14.00 Ålandsnytt. 14.03–16.00 Firamix. Med Kjell Brändström. 15.00 Ålandsnytt. 15.03 Firamix fortsätter. 16.00 Aktuellt. 16.15 Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Tony Wikström. 17.00 Ålandsnytt med sportnyheter. Sänds även kl. 19.00. 17.45 Kulturen. Repris. 18.00 Aktuellt. 18.03 Ålandsnytt. Sänds även kl. 20.00. 18.06 Musik. 18.15 Evenemangstips. Repris. 18.20 Musik. 18.30 Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. 18.40 Musik. 19.00 Ålandsnytt med sportnyheter. Repris från kl. 17.00. 19.15 Åland i dag. Från kl. 16:15–17:00 20.00 Ålandsnytt. Från kl. 18:03 20.03 Åland i dag. Från kl. 17:10–17:45 20.40–20.45 Beträktelse. Repris.

Debattprogrammet Rakt på

kl 18.30, 19.30, 21.30, 22.30, 23.30

- 5.55 Saimi & Jalmari** [4457721]
6.25 Ettans morgon-tv [85184127]
9.30 Ner på jorden [57547]
 Resan går vidare.
10.30 Kungskonsumenten [7924]
11.00 Tv-nyheter [15769]
11.05 YLE News [4052769]
11.10 Läkarna på landet (R) [1583194]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [29740]
13.00 Tv-nyheter [30059]
13.05–13.40 Morgonhjärta [8898924]
13.45 A-talk [7626276]
14.30 Läkarna [2214]
15.00 Tv-nyheter [99127]
15.05–15.52 Coronation Street [6906585]
16.00 Mot [4059]
16.30 En sann historia: Ryska Viborg [7740]
17.00 Tv-nyheter [94634]
17.08 Läkarna på landet (R)
18.00 Tv-nyheter och väder [9585]
18.30 Doktor Kiminkinen [4276]
19.00 Tillbaka till Aidensfield [44276]
19.50 A-tuben [7536160]
- Finländsk röstpost.
20.00 Svälj skrattet [295]
 Sketchprogram för hela familjen.
20.30 Tv-nyheter och väder [50092]
20.55 Sportrutan [2255818]
21.00 A-zoom [547]
 Närbilder ur verkligheten.
21.30 Strada [818]
 Kulturprogrammet underhåller oss med nya teman.
22.00 Gatan [50672]
 Del 4 av 18. Livet på spel. Billy är ett ungt fotbollslöfte. När han vill ha mer än livet har att erbjuda får han sparken ur träningsgruppen.
23.00 Tv-nyheter [36011]
23.05 Kroppen som projekt [607672]
23.50 William & Mary (R) [3323127]
 Williams och Marys liv tycks gå allt fortare från en katastrof till en annan.
0.35–3.59 Nyhetsfönster [80343412]
4.00–8.00 Nyhetsfönster [18902696]

- 6.00 Tellus-frågesport** [6674653]
6.50 Lilla tvåan [3910030]
7.55 Bali [7917363]
8.20 Syrhamä: Vattenljus [78871634]
8.53 På gräsrotsnivå [302114634]
9.00 Oddsat [29498]
9.15 Regionala nyheter [7304585]
10.35 Helan & Halvan: Det bästa [4714498]
10.40 Oförglömlig: Toivo Kärki [3323943]
10.55 Världscupen på skidor [7603943]
11.40 Danmarks vilda djur [8110634]
11.55 Vildmark: Fisketur på sjön [7797108]
12.25 Världscupen på skidor [3334498]
13.15 Derrick [9304943]
14.15 Gympa: Kroppskontroll 2 [657108]
14.45 Böle [649653]
15.13 Kummeli Retro [303031127]
15.20 Musik-tv [2132617]
16.20 Bean [492837]
16.35 Ubåtens hemligheter [8793837]

- 17.00 Kim Måne** [30301]
17.19 Lilla tvåan [409143932]
18.00 Världscupen på skidor [28301]
18.50 Tv-nyheter [8771943]
19.00 Regionala nyheter [99479]
19.10 Sportrutan [7009189]
19.15 Tvåans vinterväder [7022030]
19.20 Pressklubben [7945856]
20.00 Fiskedrag [36924]
20.22 Kummeli Retro [208669672]
20.30 Kummeli [6127]
21.00 Fatta micken [96189]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [3473566]
22.05 Den hårda lagen: Kriminella avsikter [5511295]
22.50 Sopranos [5393856]
23.40 Polis-tv [7297419]
0.10 Sin City Law [5247702]
1.05 Tellus-frågesport [5384561]
2.00 Frågespel [2422238]
3.00 Dolt ord [2426054]
4.00 Sudoku [2435702]
5.00–6.00 Dolt ord [2406290]

- 5.50 Aamusää** [80788059]
6.25 Huomenta Suomi [88406455]
9.30 Mitä tänään syötäisiin? [3605160]
9.35 Känslor och dofter [5834011]
10.20 Emmerdale [7190531]
10.45 Emmerdale [6424059]
11.15 Ostoskanava [6560059]
12.15 Vem äldras värst? [1434301]
12.40 Med David Rocco i Italien [736634] Var ska Max bo bekvämt? Davids vän Max från San Diego övernattar på familjen Roccas soffor.
13.05 Skräpa mindre [1594950]
13.30 De vackra och de djärva [416189]
13.55 Mitä tänään syötäisiin? [8107818]
14.00 Huomenta Suomen parhaat [895672]
14.25 Viihdeutiset [8111011]
14.30 Alppihiihdon maailmancup: Garmisch-Partenkirchen [5143108]
15.40 Rally-VM [4895585]
15.55 Perho tuli taloon [7759672]
16.25 Pientä pintaremonttia [2878160]

- 16.55 Uutiset** [3748011]
17.00 De vackra och de djärva [178856]
 Amerikansk underhållningsserie från Los Angeles modevärld.
17.25 Mitä tänään syötäisiin? [3736276]
17.30 Emmerdale [193585]
18.00 Emmerdale [194214]
18.30 Bostadsmarknaden [179905]
19.00 Seitsemän Uutiset [620634]
19.15 Kauppalehden talous-uutiset [241547]
19.25 Päivän Sää [8546059]
19.30 Dolda liv [847769]
20.00 Power of 10 [997363]
21.00 Inga ledtrådar [546653]
 Hårda tag.
22.00 Kymmenen uutiset [454653]
22.20 Resultatrutan [1678363]
22.30 Rally-VM [895130]
22.40 Agent 007 ser rött [9991672]
0.55 Rally-VM [3899580]
1.25 Smallville [8781073]
2.15 Repliikki [5481528]
3.15–6.00 Se Oikea [21275615]

” Kan ingen starta en lite rockig kör för ovana sångare, lite körslaget typ med moderna låtar och inte psalmer och gudfruktiga sånger! Skulle vara skoj!

MESSARE

debatt

Krönika / Eivor Lindström

Det är ett ständigt pyssel

Vem är jag? Då jag ställer mig den frågan, är det inte för att min tilltagande ålder gör att jag med misstro betraktar spegelbilden. Vid pubertetens omformning till kvinnokropp fanns en stor förväntan. Nu finns inte samma glädje inför ännu en metamorfos.

Jag försöker dock hålla gott mod och i mitt medelålders jag finns ett bästföredatum utsatt till studentskivor, bröllop, mottagningar eller julfester. Det är ett ständigt pyssel, nästan lika tidskrävande som knyppling och stickning.

Jag behöver inte gå i terapi för att förstå att en människa förändras till det yttre.

Men yta är ett, innehåll något annat. Det jag undrat över i snart tio år är egentligen mitt genetiska och sociala arv. Jag stillade min nyfikenhet genom att börja släktforska och kartlade min kropps gen-vägar.

Jag vet nu att min mor och far hade gemensamma släkthanor. Att jag, liksom mängder av Kumlingebor härstammar från prästerna Mansnerus och Kjellin. I mitt fall, dubblerat. Den förstnämnda med ursprung i Belgien - Kjellin åter, en värmlänning som blev känd som mycket nitisk vid häxprocesserna på Åland. Mitt mörka jag får därmed en förklaring?

Med början i 1600-talet kan jag räkna till fem präster och ett par riksdagsmän. Men mest kryllar det av småbönder, fiskare, och lotsar. Fast prästerna lämnade många barn efter sig som säkrade befolkningen i skärgården. En sann luthersk triumf över katolicismens prästcelibat.

Ålands skärgård är alltså den plats där mitt genetiska arv har härbärgerats. Sedan följer Värmland, Belgien, och södra Finland. Några finska efternamn har jag funnit. Men som med all vetenskap hanterad av människohand finns möjlighet till fel-skrivningar och feltolkningar. Sanning kan vara tänjbar. Även i realtid.

Just nu diskuteras på bloggar och tidningar vad som är sant och vad som är dikt. Anledningen är deckardrottningen **Liza Marklund** som lanserade "Gömnda" som en sann historia. Men som inte är det.

Själv har jag läst Marklunds böcker som fabricerade historier. Men dokumentärromanen har fått problem och läsarna gråter ut sin besvikelse. Även **Betty Mahmoodys** "Inte utan min dotter" ifrågasätts. Ett fint filmteam gjorde dokumentären "Utan min dotter" där fadern gav sin version. Det blev en motbild som inte stämde med boken.

Nästa ut är Barack Obamas farmor i Kenya. Från sitt stam-pade jordgolv berättar hon gärna om barnbarnet Obama. Om de möten de haft. Och massmedierna gottar sig och jublar: tänk, en president direktlänkad till lägereldar och rituella dans. En naturmänniska. Nu får man kanske se landets högsta ledare odla plocksallad i Vita husets trädgård.

Men enligt nya källor så idkade Obamas farfar månggifte och därmed finns inga genetiska band mellan farmor och Obama - men känslomässiga. Som borde räknas. Om man tänjer något på sanningen.

Och svaret till mig själv är: jag tror mig veta vem jag genetiskt är. Men resten är bara gissningar.

MISE svarar Runa-Lisa Jansson

Runa-Lisa Jansson skriver att MISE:s dåliga ekonomi skulle bero på att MISE övertagit producentansvaret. Runa-Lisas påstående är helt felaktigt och gripet ur luften. MISE har inte och kommer inte att överta producentansvaret.

När MISE bildades och övertog renhållningsansvaret från medlemskommunerna fanns ett system med obemannade stationer för avlämnande av vissa typer av återvinningsmaterial och förpackningsmaterial. MISE övertog systemet

från kommunerna och därmed kostnaderna.

Under en lång tid har diskussioner förts med representanter för företagen om bildandet av en producentorganisation, men företagen har inte bildat någon sådan organisation. Inför höststämman 2007 beslöt styrelsen föreslå att grundavgiften delades upp i två delar, grundavgift och förpackningsinsamlingsavgift. De båda avgifterna tillsammans var i stort sett lika stora som grundavgiften året före.

Orsaken till åtgärden var att man ville visa vad insamlingen av

förpackningsavfall kostar och på det sättet sätta press på företagen som producerar förpackningsavfall. Således är det inte en ny avgift som påförts hushållen.

Mise har två val vad gäller obemannade stationer för återvinningsmaterial:

■ Låta stationerna vara kvar och försöka påverka företagen så att de tar sitt lagstadgade ansvar för förpackningsavfallet
■ Omedelbart ta bort stationerna för att minska kostnaderna.

Jag tror inte att det skulle

gagna miljön och sophantering- en om stationerna togs bort!

Under 2008 har styrelsen för MISE beslutat att bilda PROANS som kan uppfylla företagets skyldigheter att omhänderta förpackningsavfall. I den omfattning företagen ansluter sig minskar MISE:s kostnader för förpackningsavfall. Företagen kan välja att gå med i Proans eller någon annan producentorganisation eller att själva sköta insamlingen.

Jan Lindgrén
styrelseordförande MISE

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ Jag skulle vilja hålla en tyst minut för JC, Jan-Christian Rautio-koski, du var en av våra bästa lärare som Strändnäs någonsin haft. Vi alla på skolan kommer att sakna dig. **Mvh en elev från Strändnäs.**

■ Det du retar dig på hos andra avslöjar mycket om dig själv. **S P.**

■ Sköldpaddsfärgad vuxen hona upphittad på Mariegatan i Mariehamn. Låter det som din katt, **ring Ålands djurskyddsforening 0457 342 4850.**

■ Tänk att Åland bara duger till att smutskasta och klaga på, ungdomar vill bort från holmen för att det slött och de vill leva sitt liv. Birka flaggar ut på grund av att rika aktieägare ska bli rikare och de fattiga fattigare, allting är för dyrt, alla känner alla och livet suger. Men vi behöver ju i alla fall inte vara rädda för att bli knivhuggna när vi går ut på kvällen, vi har allt nära och vännerna bor inte längre än 30 km bort.. Folk har för lite liv om man orkar sitta och klaga på den ö man bor på. **Wä.**

■ Galttvål, finns den att köpa på Åland? **040.**

■ Om du jobbar på en arbetsplats med bara klimakteriekvinnor, se för bövelen till att byta jobb innan du blir gravid. Det sticker i ögonen på kärningarna annars. **Nyligen berättat.**

■ Vakna någon gång – vi handlar ju allt vi kan i Sverige. S...s priser här på Åland och vi vill ju värna om hemlandet... **040.**

■ Inte är det ÅHS sak att skjutsa patienter heller! Hur skulle det se ut om vi alla ringde ÅHS när vi vill ha skjuts till doktorn? **0457.**

■ Gazas barn lider för att deras föräldrar röstade i hamas-galningarna som använde dem som sköldar i kriget. **Antisemitisten.**

■ Alla kommunister och USA-hat-are mår dåligt nu i Obamatider. **040.**

■ Nestemacken tar 1.18 för bensinen, dom andra i stan bara 1.09. Skärp er och sänk priset! **0457.**

■ Jag bländar inte heller av för dumhuvuden utan reflexer! Skylla sig själv om man blir bländad men använd reflex, inte bara en uslig dinglande, de svängs lätt fel! **0457.**

■ Har fotgängaren reflex bländar jag av men korkade typer utan reflex får bli bländade. **Haha rätt åt er!**

■ Kan ingen starta en lite rockig kör för ovana sångare, lite körslaget typ med moderna låtar och inte psalmer och gudfruktiga sånger! Skulle vara skoj! **0457.**

■ Låt oss aldrig glömma förintelsen på Gaza heller! **040.**

■ Har någon upphittat min nyckelknippa, som jag tror jag tappat vid cykelstället utanför Cirkeln? För den in till Cirkeln eller till Britt-Marie. **Sixten.**

■ Grattis mormor Gunnel i Kumlinge, på namnsdagen. **Hälsningar Oscar och Walter.**

■ Save the planet lämnar Åland vem fortsätter kampen? **0457.**

■ Avdelning brev – absolut avsånt, Till Kiki Alberius-Forsman! Det finns fortfarande folk som tror på Gud. **H från en som vanligtvis tycker om att läsa Kikis texter.**

■ Vilket jä...a liv angående bländning, ni som går har betydligt mycket lättare att titta bort i stället för att vara koncentrerade på vägen som t.ex. bilister måste vara, och tittar man bort blir man inte bländad, fungerar för mig när jag går i alla fall. Så nej man behöver inte blända av, lär er regler före ni börjar whina som pensionärer ffs! **040.**

■ Inte är det konstigt att Birka flaggar ut när man ser ensamma personer köpa 30 stockar snus på en gång och inget annat. Plockar direkt ur pafflådorna. **040.**

■ Jaffa apelsiner från Israel är väldigt goda och billiga! Men det är slut med att köpa produkter från Israel! Den makten har jag... **050.**

■ Det är ingen mening med att ha en egen mening då alla menar att deras mening är den enda mening det är någon mening med! **Anonym.**

■ Ni som sympatiserar med Hamas och deras uppfostring av Gazas barn, ta en titt på den här sidan: www.youtube.com/watch?v=7_OGhj43GAE Är det ett sådant samhälle ni vill leva i ni som hatar Israel? **Jaffa.**

■ Bra att Åhs chefsläkare Bondestam berättar hur framtiden ser ut för onken. Detta lugnar säkert många cancersjuka. Låt Tom studera i lugn och ro. Han är en mycket kunnig läkare. **En som varit patient hos Tom.**

■ Statsåklagaren blandar "bort" korten när det gäller Paf-konflikten! Har han tillstånd eller är det svartspel(målning) av Paf? **050.**

NYANS ROS

...till **Eva** och **Anders** från Björkö som glädde sina medpassagerare med vacker sång och musik på ms Alfågeln 28 januari. **Passagerarna.**

...till **pojarna** på Ab Svedens lagerhotell. Alltid lika vänliga och tjänstvilliga.

ÅM i Mobilfoto

■ ÅM i Mobilfoto arrangeras av Nya Åland i samarbete med Ålands Mobiltelefon Ab.

■ Vinst: Kamerabil Sony Ericsson C905 (värde 570 euro).

■ Skicka in fritt antal bilder, roliga, vackra, nyheter – motivet är fritt.

■ Endast bilder inskickade via MMS till 0457-3234444 deltar i tävlingen.

■ Nya Åland publicerar fritt ett antal av bilderna i tidningen under tävlingsperioden, och samtliga på www.nyan.ax

■ Tävlingsperioden startar i dag och avslutas den sista februari.

Dagens MMS-bild

Från Ben Nylund.

Sensommar på Rödhamn. Nya vindmüllorna på Nyhamn i bakgrunden. Från 0457.

Farfar och Melker i kanibalgrytan. Från 0457.

Skönt att gömma sig i sallaten! H trädgårdsmästaren.

Tittut. Från 040.

HÄLGE

ZITS

” Individer är alltid mer än kvinnor, samer, äldre eller någon annan gruppstillhörighet.

HANNE KJÖLLER I DAGENS NYHETER

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Försmédligt

Nina Smeds

Finanskrisens vinnare

En av fastlandets större dagstidningar tröstar man sina läsare med att det ska till en ordentlig finanskris innan den märks hos gemene man. Visst kan man bli av med jobbet men då är det viktigt att inte ta det som ett personligt misslyckande säger en professor som forskat i lycka. Man ska komma ihåg att det finns andra som är i samma situation och att det inte är ens egen skuld till uppsägningen.

Forskaren säger också att för gemene man gäller det att inte titta på nyheterna i tv mer än en gång per dag under kristider. Där sammanfattas alla konkurser, uppsägningar och kriser på femton minuter.

I artikeln listar man också finanskrises vinnare. De stora vinnarna är hundvalpar, bilister, snabbmat och rockband från Australien.

Det säljs alltid fler hundvalpar i kristider. När man drar ner på utgifterna är man mer hemma och i familjebilden ingår det (tydligt) en hundvalp. Så hundvalpar går åt mer än någonsin.

Chefredaktören för en hundtidning har utvecklat ett hundvalpsindex som, om det stämmer, borde visa att många hundvalpar registreras i år. I fjol registrerades rekordmässiga 53.000 valpar och i år bör det bli åtminstone lika många.

Bilisterna vinner i finanskrisen eftersom bilolyckorna minskar. Transportbolagen har färre körningar vilket leder till att det kör färre långtradare på vägarna. De har inte lika bråttom eftersom körningarna minskar. Gemene man spar på bensinen och använder inte bilen lika ofta. När man kör kör man försiktigare för att undvika böter, en onödig utgift om man hotas av arbetslöshet.

Snabbmaten får sig ett uppsving. Istället för gourmet-restauranger väljer man billig snabbmat. Hesburger byggde nya restauranger under den förra finanskrisen och hade inga problem med att hitta personal.

Den mest otippade vinnaren är AC/DC. The Guardian, en brittisk tidning, har kommit fram till att bandets karriär alltid får ett uppsving när ekonomin i samhället krisar. Under finanskrisen i början av 1990-talet, rön albumet *The Razor's Edge* stora framgångar och nu klättrar albumet *Black Ice* upp till den brittiska topplistan främsta placeringar. Och när AC/DC bildades 1973 var världen mitt inne i en oljekris.

Ja, bedöm själv. Åland ligger som alltid lite efter i kristider, men när ditt sug efter en hundvalp, snabbmat och lite god australiensisk rock leder till att du istället för att köra bil promenerar till snabbmatkiosken, då kan du vara säker på att finanskrisen drabbat Åland.

Snuset en fördel för svensk sjöfartspolitik

Sjöfartspolitik. Vem hade tänkt det, att snuset skulle bli en viktig del av den svenska sjöfartspolitik? Inte var det EU i alla fall.

Foto: MALIN TILLSTRÖM

Snus, snus, snus. Det är vad våra åländska rederier säger när de ska förklara varför de väljer att flagga ut till Sverige.

Det är naturligtvis inte hela sanningen, men låt oss nu koncentrera oss på det.

Grejen är att de åländska rederierna bara får sälja snus på svenskt vatten när de går med åländsk flagga i aktern, och inte ens det är säkert på lite längre sikt. Det är ju ändå att firabla lite med EU-lagstiftningen att tolka lagen så.

Snuset står för en imponerande intäkt för rederierna, som numera alltså håller många svenska tobakshandlare med skattefritt snus i stället för det grundligt beskattade som säljs på landbacken. Den svenska staten får se sina skatter och acciser för snusförsäljningen ringla ut som rök genom fönstret, men rederierna tjänar pengar.

Under svensk flagg får alltså snuset säljas hela vägen. Än så länge.

Det finns nämligen skäl som talar för att det kan bli en ändring även på den punkten.

EU-kommissionen kommer högst osannolikt att utvidga det svenska snusundantaget till att gälla Åland och Finland. Det tåget har lämnat stationen för många år sedan. Snarare kommer man från EU-håll, om man är tvungen, att skärpa reglerna kring det svenska undantaget. Så fungerar unionen, hur tokiga konsekvenserna än blir i det enskilda fallet, och det beror inte på bris-

tande aktivitet hos finländska eller åländska myndigheter, för det har nog försökts.

EU beviljade det svenska snusundantaget för att svenska snusare skulle få fortsätta med sitt traditionella njutningsmedel, inte för att ge den svenska sjöfarten en fördel framom den finländska. Därför kan man mycket väl tycka att en skärpning vore på sin plats.

Innan det går så långt att kommissionen tar tag i saken kan det mycket väl komma propåer från finländskt håll om att Sverige bör upphöra med snusförsäljningen ombord, eftersom det uppenbarligen snedvrider konkurrensen mellan två sjöfartsnationer på ett sätt som inte alls var påtänkt när snusundantaget beviljades.

Enligt den logiken vore det självklart att Sverige enligt lojalitetsprincipen inom unionen avstod från handel som orättvist gynnar en stat på en annans bekostnad. Lägg då till det faktum att sjöfartsstöden i övrigt är likvärdiga i Sverige och Finland, och det finns bara två saker kvar som motiverar ett flaggbyte: kronkursen och bemanningen ombord.

Ska det sparas pengar till exempel på Birkas personal ska den sakta men säkert bytas

ut från åländsk och finländsk besättning till svensk dito, eftersom beskattningen då blir förmånligare för företaget och det svenska sjöfacket är svagare än det finländska.

Är det det som är målet för Eckerö-koncernens flaggbyte – att på kort sikt minimera nackdelarna med den svaga kronkursen och försäkra sig om snusintäkterna så länge det är möjligt, men att på lång sikt skifta ut finländsk och åländsk personal för att det blir billigare så?

Frågan är ställd. Den är både insinuant och konspiratorisk. Ett svar vore intressant, som inte bara slår bort frågan som fria fantasier. Alla som kan räkna ser ju att det blir billigare med svensk besättning. Är det det som är målet?

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007:
7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS
eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten
tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga
tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl
8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig
utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal ..... 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annoser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219. 5,05 € +Isa

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 13.45	ÅBO → 07.00/08.15 → 19.15/20.15	M:HAMN → 13.35 → 00.40 L	M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	STOCKHOLM → 09.30/17.00 → 18.15/19.15 → 06.10/07.10	M:HAMN → 23.45 → 02.40 L → 13.35
M:HAMN 23.55	H:FORS → 09.55/17.00	M:HAMN → 04.15	L = Långnäs		

Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas
Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varrefter incheck/bilj.försälj. ej kan garanteras

TALLINK Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn
18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00 → 04.50 - 18.00

Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi
tel 16 711 el. 06001 74552
(1,64 €/besvarat samtal + alltid Ina/msa)

www.tallinksilja.fi
SILJA LINE

Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00
(1,64€/besvarat samtal+alltid Ina/msa)

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 8.4.2009

Rosella måndag-torsdag

M:hamn	Kapellskär	Stockholm
08.00	09.15	ca 10.45 C
16.00	17.30	ca 19.00 C
15.30	12.00	10.10 C
22.00	19.00	17.10 C

Rosella söndag

M:hamn	Kapellskär	Stockholm
12.00	13.15	ca 14.45 C
18.30	19.30	ca 21.00 C
17.30	14.00	12.10 C
23.00	20.00	18.10 C

Buss Sto-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Sto (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.
Endast direkt bussanslutning till Uppsala från Rosellas ank. till Kapellskär kl 17.30* samt till Rosellas avg. kl 12.00*. Bussen avgår kl 10.15* från Uppsala, Hjalmar Brantingsgatan/Tycho Hedens väg.
*Söndagar från 21/9 ansl. till Rosellas ank. kl 19.30 samt avg. kl 14.00. Bussen avg. kl 12.15.

Åland-Stockholm dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
09.55 ¹⁾ M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00 ¹⁾
03.20 L	20.10

Åland-Finland dagligen

ÅLAND	ÅBO/H:FORS
03.30 L	07.35 Åbo
14.25 M	19.50 Åbo
23.45 M	10.00 Hel
14.10 M	08.45 Åbo
01.00 L	21.00 Åbo
04.25 M	17.30 Hel

M= Mariehamn
L= Långnäs

¹⁾ Reservation för charteravgång.
Kontakta vår resebutik för information.
Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Nöjeskruss på M/S Eckerö i vinter!
Fredagar och lördagar kl. 18.30 (buss från Mariehamn kl. 17.30). **Pris 30 euro** inkl. buss Mariehamn-Eckerö och båtresa t/r, 2-rätters à la carte samt underhållning.
Turlista t.o.m. 30/4 2009 (lokala tider)

Från Eckerö alla dagar kl. 13.30 och kl. 18.30, fredagar-måndagar även kl. 8.30
Från Grisslehamn alla dagar kl. 10.00 och kl. 15.00, torsdagar-söndagar även kl. 20.00
Extraturer från Eckerö: 17-19/2 kl. 8.30, samt 9/4 och 14/4 kl. 8.30
Extraturer från Grisslehamn: 16-18/2 kl. 20.00, samt 8/4 och 13/4 kl. 20.00

Bussinformation: Anslutningsbuss till Cityterminalen i Stockholm vid alla bätankomster. Från Cityterminalen 2 h 15 min innan båtavgång. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- och 15-turen.
Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter bätankomst.

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckerolinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Ta en paus...

Alla dagar M:hamn Sthlm
10:00 → 15:45

Sthlm M:hamn
Sönd-Onsd 18:00 → 02:00
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE
Bokning tel 28 040 www.birka.se

LG Hockey Games 8.2
EUR 96 vuxen
EUR 82 u 12 år

SUNDOVISTS RESOR
Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

FREDAG 30 JANUARI 2009

dagens ålänning | vädret | dagens rätt

"Ibland ska man rädda gubbar"

Johannes Danielsson, 12 år, från Jomala Torp ställer glatt upp på att bli dagens ålänning. Tillsammans med sin lillasyster **Josefine** och bonusfarmor **Ingemo Åsgård** är han på Sparhallen för att fika och handla lite. Nyan träffar honom framför hyllan med pennor och suddgummin.

Är det något särskilt du ska köpa här?
- Stift till pennorna.

Var går du i skola?
- Jag går i sexan i Vikinga-åsen.

Vad tycker du om det då?
- Det är roligt när man är med kompisar men ibland är det lite tråkigt på timmarna.

Har du några favoritämnen?
- Träslöjd och gymnastik. Och ibland bild och matte.

Vad gör du annars?
- Jag är med kompisar eller är hemma och spelar dator.

Vilka spel?
- Mest Counter-Strike.

Tävlrar gärna. Johannes Danielsson från Jomala gillar både att spela dataspel och pingis. Foto: ANNIKA KULLMAN

Vad går det ut på?
- Det är terrorister och poliser. På vissa platser planterar de en bomb och ibland ska man rädda gubbar.

Håller du på med någon sport på fritiden?
- Jag spelar pingis i Vikingahallen med **Kaj Backas**.

Snart är det sportlov. Har du några planer?
- Jag ska fara till Sverige och göra något roligt.

Vem vill du hälsa till?
- Till kompisarna och mina föräldrar!

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Fredag

Lördag

Söndag

I går kl 14

	temp.	moln.
Jomala	-1	
Åbo	-2	
Helsingfors	-2	
Stockholm	-1	

Max/min temp. 22.1 - 29.1. klo 8

	max.	datum	min.	datum
Jomala	+1,5	24.1.	-1,1	24.1.
Åbo	+0,1	25.1.	-6,5	24.1.
H:fors	+1,1	25.1.	-8,2	24.1.

För ett år sedan

	temp.	moln.
Jomala	+0	
Åbo	-0	
Helsingfors	+2	

Vattenståndet i går kl 14

	Åbo
	-7 cm

Solen i dag

	Upp	Ner
Mariehamn	9:01	16:46
Helsingfors	8:41	16:26
Stockholm	8:04	15:58

Utomlands i går

Köpenhamn	-0	Madrid 14
Oslo	-5	Rom 12
Bryssel	+2	Aten 15
Moskva	+1	Las Palmas 18
London	+5	Phuket 30
Paris	+2	Peking +8

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa

Rårakor med rom

10-12 potatisar
1 tsk salt
1 krm svartpeppar ur kvarnen
2 msk smör
1 purjolök
1 dl lätt crème fraiche
50 g enkel rom
sallad
2 ägg, kokta, i halvor

Strimla salladslöken. Blanda med crème fraiche och rom. Skala och riv potatisen grovt på ett rivjärn. Blanda ner salt. Klicka ut lite åt gången av potatisen i en stekpanna med lite smör. Bred ut tunt och stek ca 2 minuter på var sida. Servera med romröra, ägg-halva och sallad.

TIPSA 0457 313 4444 MESSA 0457 323 4444 RING 018 23444

Söderby Livs

Specialpriser:

Mjölk 0,99 liter
Pepsi Cola 4,90 2x1,5 liter inkl. pant

Vi säljer även:
Solrosfrön och havre Ved

Öppet alla dagar 10-21
Söderby • Tel. 34 310 •

FLYTTHJÄLP
när du behöver det!

Vi vet det mesta om flyttningar. Vi har packningsmaterial, flyttkartonger, specialredskap för tunga och otympliga möbler och liknande m.m.

Ring och fråga!
MIRO
Tel 12 930 • info@miro.ax

Och så flyttar vi ju förstas enligt dina önskemål!

Stor rea
på regn och värmetäcken till hund.

35%

ZOO ligan

ÖPPET: vard 9.30-17.00
lörd 10.00-14.30
Torggatan 10 tfn 14 024
e-mail: zooligan@aland.net

Vi har **REA** på vinterjackor

-40%

Även på barnvinterjackor, overoller och hängselbyxa
Pris från 32,-

NyhetNyhetNyhet

Snickar Materialfickor m.m.
SNIKKEL Verktögsbälten m.m.

Knegar'n
DALKARBYV. 2 | Tel. 14 587
Må-tö 8-17 | fre 8-16 | lö 10-13

Nutrilett shake & soup
15 portioner

18,90 norm.pris 23,-

Endast på lördag!

Life Liv & Lust **Hälsokost**
MAGAZIN tfn 17 390

LUNEX märkiser

Semesterstängt!
2 - 25 februari

DAN'S BIL & solskydd
G. Godbyvägen 11, tfn 018-17 325

LEDIGT ANNONSUTRYMME Kontakta annonsavdelningen, tel 23 444, eller e-post: annons@nyan.ax **Nya Åland**